

**STOWARZYSZENIE
REGIONALNE CENTRUM EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ W PŁOCKU**

**Sprawozdanie
merytoryczne za rok 2014**

**Stowarzyszenie Regionalne Centrum
Edukacji Ekologicznej w Płocku**
ul. 1 Maja 7b, 09-402 Płock
tel. 024 268 37 74, fax 024 268 37 74

www.rceeplock.pl ; e-mail: rceeplock@eko.org.pl

Opracowanie:

Janina Kawalczewska - Wiceprezes Zarządu

Iwona Marczak – Dyrektor Biura RCEE

Lilianna Karol – Główna księgowa, członek Zarządu

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

I. Informacje rejestrowe i teleadresowe:

Nazwa organizacji: Stowarzyszenie Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej

Adres siedziby: ul. 1 Maja 7b, 09-402 Płock

Telefony: 024 268 37 74, 606 330 733

Faks: 024 268 37 74

Data rejestracji:

19.12.1996 r. Sąd Wojewódzki w Płocku, Wydział I Cywilny, Dział A – rejestracja stowarzyszenia

19.12.2002 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS – rejestr stowarzyszeń

Nr KRS **0000143281**

Nr Regon **610321999**

NIP **774-19-77-134**

Zarząd Stowarzyszenia:

Ludwik Jan Ryncarz – Prezes Zarządu

Janina Kawalczewska – Wiceprezes Zarządu

Lilianna Karol – Członek Zarządu

Tadeusz Harabasz – Członek Zarządu

Raniszevska Dorota – Członek Zarządu

Andrzej Rosiński – Członek Zarządu

II. Misja i cele statutowe:

1. Misją stowarzyszenia jest dążenie do stanu, w którym wszyscy będą świadomi zjawisk i problemów ekologicznych, posiadać będą wiedzę, umiejętności, motywację i chęci niezbędne do działalności na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i wsi.
2. Cele statutowe stowarzyszenia:
 - 1) inicjowanie, koordynowanie i prowadzenie edukacji ekologicznej oraz podejmowanie różnorodnych działań zmierzających do podniesienia stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa.
 - 2) ochrona środowiska, poprzez m.in. redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii a także czynną ochronę przyrody,
 - 3) wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie: filantropii, kultury fizycznej i sportu, ochrony zabytków, rozwoju gospodarczego, działalności kulturalnej i oświatowej,
 - 4) promowanie zrównoważonego rozwoju,
 - 5) ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego, w tym i odnowa miast, podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - 6) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów między społecznościami,
 - 7) promocja i rozwój wolontariatu,
 - 8) rozwój zasobów ludzkich poprzez m.in. promowanie wykształcenia i szkoleń, wzmacnianie w samorządzie i jego instytucjach potencjału z zakresu administracji, służby publicznej, a także wzmacnianie wspierających go procesów demokratycznych,
 - 9) ochrona i promocja zdrowia, opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem,
 - 10) badania naukowe,
 - 11) wspieranie organizacyjne, techniczne, szkoleniowe, finansowe i rzeczowe osób fizycznych i prawnych, w tym organizacji pozarządowych w zakresach objętych celami stowarzyszenia.

Sposoby realizacji celów:

- 1) prowadzenie działalności dydaktyczno-oświatowej, propagandowej, wychowawczej na wszystkich poziomach kształcenia oraz w zakresie obejmującym szkolenia nauczycieli, przedstawicieli administracji publicznej, organizacji społecznych itp.,
- 2) aktywne przeciwdziałanie negatywnym wpływom na środowisko z wykorzystaniem aktywizowania społeczności lokalnych i współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska,
- 3) informowanie społeczeństwa o zagrożeniach i stanie środowiska,
- 4) organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów, szkoleń, kursów, konkursów, happeningów itp. służących podnoszeniu poziomu wiedzy o środowisku,
- 5) rozszerzanie grona aktywnych edukatorów propagujących idee zrównoważonego rozwoju,
- 6) gromadzenie materiałów informacyjnych, programów, podręczników dotyczących ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego oraz prowadzenie biblioteki,

- 7) gromadzenie i rozdzielanie funduszy na realizację celów statutowych,
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej,

W roku 2014, 22 - tym roku funkcjonowania – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku prowadziło swoją działalność statutową na rzecz podnoszenia poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez:

- organizację i prowadzenie szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji, konkursów, pleneru artystyczno-przyrodniczego,
- zajęcia stacjonarne i terenowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- inicjowanie budowy urządzeń ochrony środowiska, w tym zwłaszcza odnawialnych źródeł energii, gospodarki odpadami (PSZOK, RIPOK),
- badanie działań gmin w zakresie wdrożenia nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- pomoc dla samorządów w procedurze komunikacji ze społeczeństwem, udziału społeczeństwa w sprawach ochrony środowiska dot. obszarów Natura 2000, realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko,
- działalność filantropijną w ramach Funduszu Lokalnego Ziemi Płockiej „Młodzi Razem”,
- prowadzenie biblioteki,
- analiza kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000,
- wydawanie materiałów edukacyjnych.

Regionalne Centrum realizowało programy edukacyjne służące głównie wdrażaniu zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałaniu zmianom klimatu, ochrony bioróżnorodności, w tym obszarów Natura 2000, właściwej gospodarki odpadami, w tym odpadami komunalnymi. Zadania wynikały z następujących dokumentów: Agendy XXI, Strategii Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej, Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013, Polityki ekologicznej państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do 2016 roku, Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej: Przez edukację dla zrównoważonego rozwoju, Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, Strategii Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, Programu ochrony środowiska woj. mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018r. Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza oraz programów ochrony środowiska powiatów i gmin oraz Strategii działań RCEE w Płocku. Głównie skupiliśmy się na działaniach dotyczących właściwego wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi, przeciwdziałanie niewłaściwej lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska, wzmocnienia instytucjonalnego naszego stowarzyszenia oraz zrównoważonego gospodarowania na obszarach Natura 2000.

Z dniem 1 września 2014r. zmieniliśmy siedzibę RCEE z ul. Stary Rynek 20 na ul. 1 Maja 7b. Obecnie funkcjonujemy w wynajętych pomieszczeniach od Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział w Płocku.

Naszymi beneficjentami byli:

- dzieci i młodzież, seniorzy,
- nauczyciele,
- dyrektorzy szkół,
- przedstawiciele administracji publicznej (urzędów miast i gmin, starostw powiatowych, urzędów marszałkowskich, parków krajobrazowych, inspekcji ochrony środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych Oddział w Płocku, Mazowiecki Urząd Wojewódzki Del. w Płocku, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych O/Płock),
- związki celowe gmin gospodarujące odpadami komunalnymi,
- radni gmin, powiatów,
- sołtysi,
- właściciele gospodarstw agroturystycznych, biur turystycznych, organizacji turystycznych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych (kół gospodyń wiejskich, LOP, PTTK, SGTPG w Łącku, Aktywni Razem),
- inne centra edukacji ekologicznej w Polsce,
- Zielona Szkoła w Sendeniu,
- przedsiębiorcy, w tym firmy gospodarujące odpadami komunalnymi.

Projekty zrealizowane w 2014 roku:**III.1. Bliżej śmieci – dalej od nieporządku**

Finansujący: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Okres realizacji: 01/01/2013- 31-05-2014

Cel główny: zwiększenie skuteczności wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zmiana zachowań i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, poznanie wielu różnych sposobów wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi, zmniejszenie uciążliwości odpadów dla środowiska, wyzwolenie aktywności samorządów, mieszkańców do działań na rzecz właściwej gospodarki odpadami komunalnymi.

Odbiorcy: przedstawiciele samorządów gmin, powiatów, województw, firmy gospodarujące odpadami, nauczyciele, wszelkie podmioty zaangażowane we wdrażanie nowego modelu gospodarowania odpadami.

Zasięg projektu: ogólnopolski.

Partnerzy: Międzynarodowe Centrum Rozwoju Lokalnego CIFAL Płock Sp. z o.o., Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego, Powiat Płocki.

W okresie od 1 stycznia 2014r do 31 maja 2014r w ramach projektu „Blżej śmieci – dalej od nieporządku” zrealizowano następujące zadania:

III.1.1. Przeprowadzenie badań na terenie kraju dot. istniejących oraz projektowanych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce - wykonanie zdjęć, opisów technologii.

Prace rozpoczęto od pozyskania z Urzędów Marszałkowskich *Uchwał sejmików wojewódzkich w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami* oraz analizy tych Wojewódzkich Planów. Na podstawie uchwał sporządzono zestawienia: Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (tzw. RIPOKi), z podziałem na województwa i regiony. W tabeli podano takie dane, jak: rodzaj i adres instalacji, nazwę i adres zarządzającego. Przygotowując w/w tabelę zebrano również dane kontaktowe: e-maile, numery telefonów, numery faksów, które później posłużyły do kontaktowania się z przedstawicielami RIPOKów. Wykonano także województwami zestawienie ilościowe RIPOK z podziałem na MBP, kompostownie, składowiska oraz instalacje zastępcze.

Z badań tych wynika, iż na terenie Polski w I kwartale 2014r. było 268 RIPOKów, w tym:

- ✓ 96 instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- ✓ 72 instalacje przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów - kompostowni,
- ✓ 100 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowisk.

Na terenie Polski istniało 704 instalacji zastępczych, w tym:

- ✓ 213 instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- ✓ 150 instalacji przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów - kompostowni, w tym dodatkowe 8 instalacji zastępczych do produkcji paliwa alternatywnego,
- ✓ 341 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowisk.

III.1.2. Wydawnictwo wraz z płytą CD pn. „Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce”. Format A4, 204 strony, nakład 2000 egz., kolor 4+4. poradnik był dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Dystrybucja: wydawnictwo zostało przekazane nieodpłatnie wszystkim uczestnikom konferencji „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami”, zarządzającym RIPOKami, wszystkim Urzędem Marszałkowskim – Departamentom Ochrony Środowiska - z prośbą o przekazanie gminom i firmom gospodarującym odpadami, centrom edukacji ekologicznej, Urzędem Wojewódzkim, wioś a także finansującym: NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w Warszawie.

Wydawnictwo w zapisie pdf. zostało umieszczone na stronie internetowej projektu www.blizejsmeci.pl.

Wprowadzony w Polsce nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi wymaga stałego wsparcia informacyjno – edukacyjnego. Niezbędna jest powszechna i wyższa kultura techniczna w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi, w tym ich odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania a także świadoma kontrola przyjętych w gminach rozwiązań w zakresie gospodarowania wytwarzanymi odpadami. Faktem jest, że nigdy nie przestaniemy wytwarzać odpadów. Niewłaściwa gospodarka nimi może powodować dużą uciążliwość, uniemożliwiając zrównoważony rozwój. Mnożą się pytania: jak najlepiej prowadzić gospodarkę odpadami, aby nie powodowały one uciążliwości dla ludzi i środowiska, nie obciążały zbyt budżetów właścicieli nieruchomości, aby zastępowały surowce naturalne, a instalacje przetwarzania odpadów nie były traktowane przez mieszkańców i organizacje społeczne jako źródła uciążliwości dla ludzi i środowiska.

Aby choć częściowo pomóc samorządom gmin w doskonaleniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach, RCEE w Płocku przygotowało wydawnictwo – informator i poradnik edukacyjny pt. „Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Polsce”. Informator, oprócz zestawu instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce wg uchwał sejmików wojewódzkich w sprawie wykonywania wojewódzkich planów gospodarowania odpadami, opisu technologii niektórych z nich, przykładów punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zawiera także informacje związane z podstawami prawa odpadowego w Europie, w Polsce i prawa miejscowego, procedury kontroli i egzekucji przez gminy obowiązującego prawa dot. gospodarowania odpadami komunalnymi, źródła finansowania przedsięwzięć w zakresie gospodarowania odpadami oraz przykłady działań edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych. Do przygotowania Poradnika wykorzystano materiały z badań przeprowadzonych przez RCEE w Polsce dotyczących istniejących i projektowanych instalacji RIPOK, PSZOK, uwagi z seminariów i konferencji.

Oto spis treści tego wydawnictwa:

1. Wprowadzenie.
2. Jadwiga Zonenberg - Regulacje prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi w Unii Europejskiej i w Polsce, w tym prawo miejscowe.
3. Jadwiga Zonenberg - Nowe zasady gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce, z uwzględnieniem projektów uchwał rad gmin.
4. Janina Kawałczewska, Witold Lenart - Budowa i eksploatacja regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) z uwzględnieniem procedury ocen oddziaływania na środowisko.
5. Iwona Kuczyńska, Krystyna Flak - Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).
6. Janina Kawałczewska, Iwona Marczak - Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce spełniające wymogi regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).
7. Iwona Kuczyńska, Krystyna Flak - Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Krakowie.
8. Witold Lenart - Inne instalacje przetwarzania odpadów w Polsce.

9. Jadwiga Zonenberg - Zasady kontroli i egzekwowania prawa dotyczącego gospodarowania odpadami komunalnymi.
10. Witold Lenart - Edukacja ekologiczna społeczeństwa i informacja warunkiem skutecznego wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi.
11. Janina Kawałczewska - Finansowanie zadań gospodarowania odpadami komunalnymi.
12. Niektóre skróty.
13. Materiały źródłowe.

Zawartość wydawnictwa została szczegółowo omówiona podczas konferencji sumującej projekt pn. „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi” w dniach 27 i 28 maja 2014r.

III.1.3. Opracowanie merytoryczne/redakcja wydawnictwa pn. „Blżej śmieci – dalej od nieporządku”.

Dofinansowanie: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Opracowanie merytoryczne i redakcja – Janina Kawałczewska

Skład komputerowy: Dariusz Winiarski

Dystrybucja: nieodpłatna – Za pomocą e-maili.

Objętość: 18 stron.

Odbiorcy: 2479 gmin, firmy, prelegenci i uczestnicy konferencji, seminariów, centra edukacji ekologicznej z terenu całej Polski.

Termin publikacji: maj 2014r.

Założeniem wydawnictwa była pomoc gminom we wdrażaniu nowych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, a społeczeństwu – uzmysłowienie konieczności intensyfikacji działań w zakresie unikania wytwarzania odpadów oraz racjonalnej gospodarki odpadami już wytworzonymi oraz przedstawienie różnych modeli gospodarowania odpadami komunalnymi, różnych rozwiązań technologii przetwarzania odpadów komunalnych zmniejszających uciążliwości odpadów dla środowiska i zdrowia ludzi, pozwalających wdrożyć zrównoważony system gospodarowania odpadami komunalnymi przy racjonalnych opłatach za odpady komunalne.

Zdjęcia: z archiwum RCEE w Płocku, w tym z przeprowadzonych warsztatów, seminariów na terenie całej Polski.

Spis treści:

1. Wstęp.
2. Seminaria nt. Zarządzanie gospodarką odpadami w gminie – gdzie jesteśmy?
3. Wydawnictwo „Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Polsce” informator i poradnik edukacyjny.
4. Konferencja nt. „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi”.

W Biuletynie zawarto opisy:

- zrealizowanych 8 seminariów regionalnych poświęconych analizie stanu wdrażania znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz. U. z 2013r., poz. 1399), podejmowaniu egzekucji wymogów prawa przez organy administracji publicznej, w tym gminy – zgodnie z uprawnieniami,
 - dobrych praktyk w zakresie gospodarowania odpadami oraz edukacji i informacji społeczeństwa dot. systemu gospodarowania odpadami w gminie,
- a także:
- wnioski z w/w seminariów,
 - informacje o wydawnictwie „Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Polsce”,
 - przygotowania do drugiej konferencji nt. „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi”, sumującej realizowany projekt.

Biuletyn zamieszczono na stronie internetowej projektu www.blizejsmieci.pl. Omówiono go także podczas konferencji sumującej projekt „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi”.

III.1.4. Konferencja sumująca projekt: „Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi”

Finansujący: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Termin: 27-28 maja 2014 roku

Miejsce: Centrum Edukacyjno – Konferencyjnym Poświętne w Płońsku, Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poświętnem.

Organizator:

- Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Współorganizatorzy:

- Burmistrz Miasta Płońska,
- Wójt Gminy Płońsk,
- Przewodniczący konwentu wójtów i burmistrzów powiatu płońskiego,
- Prezes Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Płońsku,
- Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

Patronat honorowy: Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Uczestnicy: przedstawiciele urzędów marszałkowskich, gmin, wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, firm gospodarujących odpadami – **łącznie 103 osoby**.

Wykładowcy:

- dr Witold Lenart – Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.
- Janina Kawałczewska – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.
- dr inż. Barbara Kozłowska – Politechnika Łódzka.

Materiały konferencyjne uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz w wersji drukowanej. Ponadto są umieszczone na stronie internetowej RCEE w Płocku przygotowanej specjalnie na potrzeby realizowanego projektu – www.blizejsmieci.pl. Ponadto uczestnicy konferencji otrzymali: długopisy z logo: NFOŚiGW w Warszawie, z napisem – „Segreguj odpady”, bloki z makulatury z napisem – „Segreguj odpady”, teczki z logo: NFOŚiGW w Warszawie, RCEE z napisem – „Blżej śmieci – dalej od nieporządku”, torby ekologiczne z tkaniny, z logo: NFOŚiGW w Warszawie, RCEE z napisem – „Blżej śmieci – dalej od nieporządku” oraz wydawnictwo „Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Polsce”.

Relacje z konferencji tj. filmy, prezentacje znajdują się na stronie www.blizejsmieci.pl

Program konferencji:

I dzień – 27 maja 2014r.

Początek: 10⁰⁰

Prowadzili: Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku, dr Witold Lenart – Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

1. Otwarcie konferencji: Burmistrz Miasta Płońska, Wójt Gminy Płońsk, Prezes PGK w Płońsku, Wiceprezes RCEE w Płocku.
2. Informacja o projekcie „Blżej śmieci – dalej od nieporządku” – zrealizowanych działaniach i uzyskanych efektach ekologicznych.
Prezentacja informatora pt. „Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce”.
3. Prezentacje gmin nt.: **„Co zyskało środowisko i mieszkańcy dzięki wprowadzeniu nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi”** –
 - Beata Klik – kierownik Referatu Gospodarki Odpadami w Urzędzie Miasta Płońsk,
 - Małgorzata Nagrodzka – wicedyrektor Związku Gmin Regionu Płockiego.
4. Panel dyskusyjny: **Co zmienić w gospodarowaniu odpadami?**
 - Wprowadzenie do panelu.
 - ✓ **Stosowanie przepisów prawa przez samorządy, firmy gospodarujące odpadami komunalnymi** – Andrzej Gwizdała - Czaplicki – kierownik Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Ciechanowie;
 - ✓ **RIPOKi a uchwała Sejmiku w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2013** – Marek Pszonka - Główny Specjalista w Departamencie Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.
 - ✓ **Aspekty ekonomiczne i uwarunkowania ekologiczne gospodarowania odpadami komunalnymi** – Dariusz Matuszewski - Prezes Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Płońsku;
 - ✓ **Funkcjonowanie firm gospodarujących odpadami komunalnymi, odpady komunalne w spółdzielniach mieszkaniowych** – Jan Bernatowicz - Prezes EKO-MAZ Sp. z o.o. w Płocku;
 - ✓ **Edukacja ekologiczna społeczeństwa dot. gospodarki odpadami** – Janina Kawalczewska – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku;
 - Dyskusja panelowa – **Co należy zmienić w gospodarowaniu odpadami komunalnymi?** -

prowadzi dr Witold Lenart - Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

5. ***Jak prowadzić dialog ze społeczeństwem nt. zrównoważonej gospodarki odpadami komunalnymi?*** – dr Witold Lenart.
6. Podsumowanie pierwszego dnia konferencji, ustalenia dotyczące warsztatów terenowych w drugim dniu.

II dzień – 28 maja 2014r.

1. Zajęcia terenowe

I grupa – 1 autokar – MBP Poświętne, PSZOK w Płońsku, Dalanówek (składowisko odpadów).

II grupa – 1 autokar – Dalanówek, PSZOK, MBP Poświętne.

2. Wnioski z warsztatów terenowych.

3. ***Proces inwestycyjny dla nowych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych a protesty mieszkańców*** – dr inż. Barbara Kozłowska – Politechnika Łódzka.

4. ***Źródła finansowania przedsięwzięć dot. gospodarowania odpadami komunalnymi*** – Mieczysław Wałęciak – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie O/Ciechanów.

5. ***Gospodarowanie odpadami komunalnymi a odpady opakowaniowe*** – dr inż. Barbara Kozłowska.

6. ***Podsumowanie konferencji*** – wnioski do rozwiązań prawnych i systemowych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zaproszenie na obiad – Janina Kawałczewska.

Ważnymi wnioskami była kontynuacja działań edukacyjnych przez RCEE w Płocku dot. odpadów. Dlatego tematykę odpadową włączyliśmy do realizowanych działań RCEE.

III.2. „Natura 2000 – naszą szansą”

Finansujący: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie „Obszary Natura 2000 a odpady”.

Okres realizacji: 01/10/2013 - 30/06/2015

Cel główny: Podniesienie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych oraz zwiększenie ich aktywizacji na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów Natura 2000 położonych na ich terenie lub w ich sąsiedztwie.

Cele szczegółowe:

W edukacji nauczycieli, trenerów centrów edukacji ekologicznej, przedstawicieli organizacji turystycznych, w tym gospodarstw agroturystycznych:

- Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie:
 - ✓ opracowania i prowadzenia projektów edukacji ekologicznej dot. zrównoważonego rozwoju obszarów Natura 2000,
 - ✓ poznanie różnych metod i form edukacji ekologicznej i wdrażanie ich,
 - ✓ możliwości rozwoju zrównoważonej turystyki na obszarach Natura 2000 i w ich pobliżu,

- ✓ sposobu pozyskiwania środków na realizację aktywnych form edukacji ekologicznej dot. obszarów Natura 2000,
- ✓ prowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej i wykorzystanie jej wyników w edukacji społeczeństwa,
- ✓ poznania i wdrożenia sposobów informacji dla społeczeństwa o obszarach Natura 2000, aktywizacja rodziców, społeczności lokalnych, uczniów do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów Natura 2000 występujących na danym terenie.

W edukacji uczniów:

- Zdobyć wiadomości w zakresie:
 - ✓ podstawowych pojęć z zakresu ochrony przyrody,
 - ✓ specyfiki środowiska przyrodniczego własnego terenu,
 - ✓ przyczyn zagrożeń środowiska przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000,
 - ✓ możliwości wykorzystania wartości obszarów Natura 2000 do rozwoju zrównoważonego.
- Opanowanie umiejętności:
 - ✓ identyfikowania problemów ochrony przyrody własnego terenu, problemów globalnych i sposobów ich rozwiązywania,
 - ✓ prowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej, obserwacji przyrody,
 - ✓ wnioskowania w sprawie ochrony zasobów przyrody, różnorodności biologicznej, w tym siedlisk i gatunków obszarów Natura 2000,
 - ✓ opracowania programu działań na rzecz ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 oraz ich ochrony,
 - ✓ możliwości właściwego gospodarowania na obszarach Natura 2000.
- Kształtowanie poglądów, postaw i zachowań sprzyjających zapobieganiu niszczenia różnorodności biologicznej, siedlisk i gatunków obszarów Natura 2000, wykorzystania ich zasobów do zrównoważonego rozwoju, a zwłaszcza:
 - ✓ poczucia odpowiedzialności za skutki działań własnych w środowisku przyrodniczym,
 - ✓ aktywnego udziału w działaniach na rzecz zapobiegania degradacji środowiska, w tym zwłaszcza siedlisk i gatunków obszaru Natury 2000,
 - ✓ aktywizacja członków rodziny, kolegów na rzecz ochrony środowiska, w tym siedlisk i gatunków obszaru Natura 2000,
 - ✓ możliwości rozwoju turystyki na obszarach Natura 2000.

W edukacji urzędników, radnych gmin, sołtysów:

- współpraca z nauczycielami, trenerami centrów edukacji ekologicznej, przedstawicielami organizacji turystycznych, społecznością lokalną w rozwiązywaniu problemów ochrony różnorodności biologicznej, w tym siedlisk i gatunków obszarów Natura 2000,
- zarządzanie ochroną środowiska w gminie z uwzględnieniem Dyrektyw Siedliskowej i Ptasiej,
- wykształcenie umiejętności wykorzystania walorów obszarów Natura 2000 do zrównoważonego rozwoju terenów, a zwłaszcza turystyki przyjaznej obszarom naturalnym.

Projekt ogólnopolski.

Grupy docelowe:

I grupa: urzędnicy, radni gmin, sołtysi z gminy, w której znajdują się obszary Natura 2000.

II grupa – nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z gmin uczestniczących w projekcie, trenerzy centrów edukacji ekologicznej, przedstawiciele organizacji turystycznych, w tym gospodarstw agroturystycznych zobowiązani do przeprowadzenia cyklu zajęć dla dzieci/ młodzieży szkolnej z zakresu ochrony gatunków i siedlisk na obszarze Natura 2000, konkursów ekologicznych .

III grupa – uczniowie z 2 szkół (1 podstawowa, 1 gimnazjum, ewentualnie szkoła ponadgimnazjalna).

Rok 2014 był drugim rokiem realizacji projektu.

III.2.1. Konferencja pt. „Natura 2000 – naszą szansą” . 2 dni

Dofinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Realizacja:

Termin: 14-15 stycznia 2014 roku.

Miejsce: Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy „Mazowsze” w Soczewce, gm. Nowy Duninów – obszar „Dolina Skrwy Lewej”.

Organizator: RCEE w Płocku

Współorganizatorzy:

- Starostwo Powiatowe w Płocku,
- Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego (UCBnŚPiZR UW),
- Nadleśnictwo Łąck,
- Gostynińsko - Włocławski Park Krajobrazowy (GWPK) w Kowalu.
- Fundacja „Aktywni Razem” w Łącku.
- Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku (MWCEPŚ) - Szkolne Schronisko Młodzieżowe – Zielona Szkoła” w Sendeniu.

Uczestnicy: przedstawiciele RDOŚ, samorządów województw, powiatów, gmin, sołtysi, dyrektorzy szkół, nauczyciele ze szkół i uczelni wyższych, organizacji pozarządowych, ośrodków edukacji ekologicznych, parków krajobrazowych – **łącznie 91 osób.**

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały konferencyjne.

Materiały uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych, a część w wersji drukowanej. Ponadto są umieszczone na stronie internetowej RCEE w Płocku przygotowanej specjalnie na potrzeby realizowanego projektu – www.rceeplock.pl/natura2000/.

Ponadto uczestnicy seminarium otrzymali wydawnictwo RCEE w Płocku pt. „Ku zrównoważonej przyszłości Mazowsza Płockiego”.

Program:

I dzień

1. **Prezentacja filmu pn. „Blżej mazowieckiej przyrody - rzeki, puszcze, mokradła”**, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.
2. Powitanie uczestników, przedstawienie programu konferencji – *Michał Boszko - Starosta Płocki, Ludwik Ryncarz – Prezes RCEE w Płocku, Janina Kawalczewska – Wiceprezes RCEE w Płocku.*
3. Przedstawienie projektu pt. „Natura 2000 – naszą szansą” – *Iwona Marczak – koordynator projektu - RCEE w Płocku.*
4. Prezentacja organizatorów: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku (RCEE), Starostwo Powiatowe w Płocku, Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego (UCBnŚPiZR UW), Nadleśnictwo Łąck, Gostynińsko - Włocławski Park Krajobrazowy (GWPK) w Kowalu, Fundacja „Aktywni Razem” w Łącku, Zielona Szkoła” w Sendeniu.

I blok – Istota systemu Natura 2000

5. Przyroda i różnorodność biologiczna. Współczesna potrzeba ochrony przyrody – zadania rządu, samorządów, organizacji pozarządowych - *dr Maria Palińska – Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.*
6. Różnorodność biologiczna w konwencjach międzynarodowych, dyrektywach UE, polityce ekologicznej państwa – *dr Anna Kalinowska - UCBnŚPiZR UW.*
7. Znaczenie bioróżnorodności dla człowieka – *dr Anna Kalinowska – UCBnŚPiZR UW.*
8. Pytania, dyskusja.

II blok – przykłady walorów i funkcjonowania obszarów Natura 2000

9. Obszary Natura 2000 w Polsce – stan i zarządzanie – *Grażyna Zielińska - RDOŚ w Warszawie - Wydział Spraw Terenowych II w Płocku.*
10. Obszary Natura 2000 w lasach - stan obszarów Natura 2000 w LKP „Lasy Gostynińsko – Włocławskie” – *Ryszard Bijak, Nadleśnictwo Łąck.*
11. Obszary Natura 2000 w programach ochrony środowiska województw, powiatów i gmin – *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.*
12. Pytania, dyskusja.

III blok – Relacja sieci Natura 2000 i działalności gospodarczej

13. Obszary Natura 2000 a zrównoważony rozwój gmin - *dr Witold Lenart - UCBnŚPiZR UW.*
14. Turystyka na obszarach Natura 2000 – *Jolanta Kamieniecka - Instytut na Rzecz Ekorozwoju (InE).*
15. Obszary Natura 2000 – a aktywności gospodarcze i inwestycje w ocenach oddziaływania na środowisko – *dr Witold Lenart - UCBnŚPiZR UW.*
16. Pytania, dyskusja, podsumowanie 1-dnia.

II dzień

IV blok – Edukacja ekologiczna społeczeństwa dotycząca obszarów Natura 2000 –

1. Różnorodność biologiczna a programy nauczania szkół – *dr Krzysztof Kafel.*

2. Różnorodność biologiczna w międzynarodowych i polskich programach edukacji ekologicznej - *Anna Batorczak - Fundacja ZIELONY HORYZONT, UCBnŚPiZR UW.*
3. Edukacja ekologiczna dla obszarów Natura 2000 – *dr Maria Palińska.*
4. Komunikacja społeczna w tworzeniu i funkcjonowaniu obszarów Natura 2000 - *Anna Batorczak.*

V blok – Warsztaty

5. Warsztaty w 4 grupach

- ✓ I grupa – Obszary Natura 2000 – szansa czy bariery w rozwoju gmin - *Janina Kawalczewska.*
- ✓ II grupa - Gospodarowanie na obszarach Natura 2000 - *dr Witold Lenart.*
- ✓ III grupa – Edukacja ekologiczna i informacja społeczności lokalnych z obszarów Natura 2000 - *dr Maria Palińska*
- ✓ IV grupa – obszary Natura 2000 a parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody- *Lesław Urbankiewicz.*

6. Wnioski z warsztatów – *prowadzący grupy warsztatowe.*

7. Podsumowanie konferencji i wnioski do pracy dla uczestników projektu - *dr Witold Lenart, Janina Kawalczewska.*

III.2.2. Trzy edycje seminariów dla 2 grup warsztatowych (łącznie 6)- nauczycieli, trenerów centrów edukacji ekologicznej, organizacji turystycznych - łącznie 18 dni

Finansowanie: NFOŚiGW w Warszawie, WFOŚiGW w Warszawie.

- **I edycja – 2 seminaria dla 2 grup - łącznie 6 dni**

Terminy:

I grupa: 26, 27, 28 luty 2014 r – 41 osób

II grupa: 5, 6, 7 marca 2014 r – 40 osób

Uczestnicy: przedstawiciele: urzędów miast, gmin, starostw, radni miast i gmin, związków gmin, organizacji pozarządowych i turystycznych, centrów edukacji ekologicznej, sołtysi, nauczyciele – **łącznie 81 osób** – bezpośrednio uczestniczących w seminariach.

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały seminaryjne.

Miejsce seminarium: Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku - Szkolne Schronisko Młodzieżowe („SSM – Zielona Szkoła” w Sendeniu), Sendień Mały 2/2, 09-520 Łąck.

Materiały seminaryjne uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz część w wersji drukowanej. Ponadto są umieszczone na stronie internetowej RCEE w Płocku przygotowanej specjalnie na potrzeby realizowanego projektu – www.rceeplock.pl/natura2000/.

Ponadto uczestnicy seminarium otrzymali wydawnictwo RCEE w Płocku pt. „Ku zrównoważonej przyszłości Mazowsza Płockiego”.

Program

I dzień

1. Otwarcie seminarium, przedstawienie programu seminarium oraz projektu „Natura 2000 – naszą szansą” – Iwona Marczak.
2. *Rozwój turystyki na terenie Gminy Łąck - Zbigniew Białecki – Wójt Gminy Łąck.*
3. **Natura 2000 – podstawowe informacje – Janina Kawalczewska.**
 - ✓ Dlaczego chronić należy różnorodność biologiczną?

- ✓ Geneza powstania, podstawy prawne i zasady tworzenia sieci Natura 2000?
- ✓ Natura 2000 w polskim systemie ochrony przyrody
 - Transpozycja dyrektyw do prawa krajowego
 - Obszary Natura 2000 a inne formy ochrony przyrody w Polsce
 - Zarządzanie ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000.
- 4. Warsztaty: Obszary Natura 2000 w mojej gminie - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.*
- 5. Obszary Natura 2000 w gminie, ich tworzenie, współpraca z RDOŚ na przykładzie Gminy Słupno – *Michał Kolasiński Urząd Gminy Słupno.*
- 6. Narzędzia ochrony sieci Natura 2000 - *Grażyna Zielińska.*
- 7. Wyzwania Sieci Natury 2000 - *Grażyna Zielińska.*
- 8. Warsztaty: Plany zadań ochronnych i plany ochrony obszarów Natura 2000 – udział społeczeństwa, opinia rady gminy (na konkretnych przykładach obszarów Natura 2000) - *Grażyna Zielińska.*

II dzień - Natura 2000 i społeczeństwo.

1. Dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku i jego ochronie - *dr Maria Palińska.*
2. Komunikacja społeczna w ochronie środowiska - *dr Maria Palińska – Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.*
3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa dla mieszkańców obszarów Natura 2000 - *dr Maria Palińska.*
4. Warunki i możliwości komunikacji społecznej w Sieci Natura 2000 – *Marzena Woźniak-Trojanowska.*
5. Instrumenty komunikacji społecznej - *Marzena Woźniak-Trojanowska.*
6. Opracowanie planu komunikacji ze społeczeństwem - *Marzena Woźniak-Trojanowska.*
7. Warsztaty – prowadzą: *Marzena Woźniak-Trojanowska, dr Maria Palińska.*
 - Wykorzystanie instrumentów komunikacji społecznej w pracy ze społeczeństwem dla funkcjonowania obszaru Natura 2000:
 - środki masowego przekazu,
 - publikacja drukowana i elektroniczna,
 - reklama,
 - logo, etykieta ekologiczna, oznakowanie, tablice informacyjne,
 - środki audiowizualne,
 - wystawy,
 - imprezy,
 - wydarzenia, informacje bezpośrednie,
 - poczta tradycyjna i elektroniczna.
8. Spotkania z nauczycielem, sołtysiem obszarów Natura 2000 – Uroczyska Łąckie - *Olga Wilczek - MWCEPŚ - Zielona Szkoła” w Sendeniu.*
 - *Piotr Adamiak – edukacja na terenach Gminy Łąck w tym obszarach Natura 2000 – Uroczyska Łąckie.*
 - *Sołtys wsi Senden – korzyści z turystyki dla mieszkańców Gminy Łąck (obszar - Uroczyska Łąckie).*
9. Zadania Zielonej Szkoły w Sendeniu dla sąsiednich obszarów Natura 2000 – *Olga Wilczek.*

III dzień - Narzędzia udziału społecznego dla funkcjonowania obszarów Natura 2000.

1. Narzędzia dla wstępnej analizy kontekstu społecznego (interesariusze, konflikty, wywiad, dyskusje) – *dr Witold Lenart*.
2. Narzędzia udziału społecznego (badanie opinii, konkursy pomysłów, analiza SWOT, debaty, internet, konsultacje społeczne, referendum, kolegialne organy udziału społecznego, umowy o współpracy) - *dr Witold Lenart*.
3. Warsztat – prowadzący - *dr Witold Lenart*.
 - Podstawowe metody aktywizacji społeczeństwa na rzecz obszaru Natura 2000 w mojej gminie.
4. Omówienie zadań do pracy między seminariami - *Iwona Marczak*;
 - Opracować plan komunikacji ze społeczeństwem obszaru Natura 2000 dla gminy
 - Opracować program edukacji ekologicznej społeczeństwa terenów Natura 2000.
5. Warsztaty terenowe - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku*.
 - Pozarządowe organizacje ekologiczne dla tworzenia i funkcjonowania obszarów Natura 2000 na przykładzie Regionu Płockiego.
6. Podsumowanie seminarium, ustalenie sposobu komunikacji z RCEE - *Iwona Marczak*.

• II edycja seminariów – 2 seminaria dla 2 grup

Terminy:

I grupa: 4, 5, 6 czerwca 2014 r - 41 osób

II grupa: 10, 11, 12 czerwca 2014 r - 40 osób

Miejsce seminarium: Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Mazowsze w Soczewce.

Uczestnicy: przedstawiciele: urzędów miast, gmin, starostw, radni miast i gmin, sołtysi, leśnicy, organizacje pozarządowych z terenów, gdzie utworzono obszary Natura 2000 lub położonych w pobliżu obszarów Natura 2000 – **łącznie 81 osób** – bezpośrednio uczestniczących w seminariach.

Trenerzy: przedstawiciele - Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku (RCEE), Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego (UCBNŚPiZR UW), Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego (GWPK).

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały seminaryjne.

Materiały seminaryjne uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz część w wersji drukowanej. Ponadto są umieszczone na stronie internetowej RCEE w Płocku przygotowanej specjalnie na potrzeby realizowanego projektu – www.rceeplock.pl/natura2000/.

Program

I dzień

I blok - Wprowadzenie – Janina Kawalczewska, Iwona Marczak – RCEE w Płocku.

1. Otwarcie seminarium, przedstawienie programu seminarium.
2. Prezentacja działań uczestników I seminarium z poszczególnych gmin w okresie między seminariami dot.:
 - opracowania planu komunikacji ze społeczeństwem obszaru Natura 2000 dla gminy,
 - opracowania programu edukacji ekologicznej społeczeństwa terenów Natura 2000.

3. Dyskusja uczestników seminariów i trenera dot. zrealizowanych zadań.

II blok – Prowadzący - Lesław Urbankiewicz – GWPK.

4. Wprowadzenie do problematyki obszarów Natura 2000 w GWPK.

5. Warsztat terenowy:

- ścieżki przyrodniczo – edukacyjne obszarów Natura 2000 w GWPK, ich wykorzystania do edukacji społeczeństwa,
- współpraca dyrekcji GWPK w Kowalu, RDOŚ w Bydgoszczy i gmin, na terenie których zlokalizowane są obszary Natura 2000.

6. Podsumowanie warsztatu i wnioski.

II dzień

Prowadzący: Janina Kawalczewska - RCEE, dr Witold Lenart - UCBNŚPiZR UW.

I. Gospodarowanie na obszarach Natura 2000 i w ich sąsiedztwie.

1. Uwarunkowania dla działalności gospodarczych na obszarach cennych przyrodniczo, w tym Natura 2000.

2. Działalności gospodarcze przyjazne różnorodności biologicznej, w tym obszarom Natura 2000 tj. *rolnictwo, rybactwo, usługi, leśnictwo, dziedzictwo kulturowe, turystyka, sport, rekreacja, istniejący przemysł.*

3. Oceny oddziaływania na środowisko dla planów, programów i przedsięwzięć na obszarach Natura 2000

- Podstawowe pojęcie związane z procedurą ocen oddziaływania na środowisko.
- Organy administracji publicznej biorące udział w procedurach OOS.
- Zadania inwestora.
- Udział społeczeństwa.
- Przebieg procedury OOS.
- Wymogi nadrzędnego interesu publicznego.
- Działania łagodzące a środki kompensujące.

4. Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 w systemie ocen oddziaływania na środowisko:

- Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 a ocena dla przedsięwzięcia położonego z dala od obszaru Natura 2000.
- Etapy oceny siedliskowej.
 - Ocena wstępna.
 - Ocena właściwa – raport oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.
 - Znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000.
 - Kompletność i prawidłowość oceny siedliskowej.
- Miejsce oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w procedurze ocen oddziaływania na środowisko.

5. Udział społeczeństwa w procedurze ocen oddziaływania na środowisko.

6. Ocena strategiczna dla planów, programów oddziaływujących na obszary Natura 2000.

III dzień

Prowadzący: *Janina Kawalczewska - RCEE, dr Witold Lenart, UCBNŚPiZR UW*

- **Warsztat - Przygotowanie procedury ocen oddziaływania na środowisko dla:**

1. Planu zadań ochronnych i planu ochrony obszarów Natura 2000.
2. Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawierającego obszar Natura 2000.
3. Dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko (np. pogłębianie Wisły na odcinku powyżej Płocka do Wyszogrodu – obszar OSO Dolina Środkowej Wisły).
4. Dla przedsięwzięć innych niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko (np. wycięcia drzew z terenu Kampinoskiej Doliny Wisły).
5. Prezentacja wypracowanych dokumentów, dyskusja.
6. Zadania dla uczestników seminarium do realizacji między seminariami:
 - a) Dokonać analizy przedsięwzięć funkcjonujących na obszarach Natura 2000 lub w pobliżu zrealizowanych do 2004r. i ich uciążliwości dla obszaru. Wnioski z analizy.
 - b) Dokonać analizy przeprowadzonych ocen strategicznych i indywidualnych dla obszarów Natura 2000 w mojej gminie.

• **III edycja seminariów – 2 grupy**

Terminy:

I grupa: 9, 10, 11 października 2014 r

II grupa: 15, 16, 17 października 2014 r

Miejsce: Zajęcia w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Mazowsze w Soczewce k/Płocka (tuż przy obszarze Natura 2000 – Dolina Skrzywy Lewej) oraz w terenie – obszary cenne przyrodniczo, w tym GWPK, obszary krajobrazu chronionego, obszary Natura 2000, obiekty związane z ekoturystyką.

Uczestnicy: przedstawiciele: urzędów miast, gmin, starostw, radni miast i gmin, sołtysi, leśnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, gospodarstw agroturystycznych, nauczyciele szkół z terenów gdzie utworzono obszary Natura 2000 lub położonych w pobliżu obszarów Natura 2000 – **łącznie 80 osób** – bezpośrednio uczestniczących w seminariach.

Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Trenerzy: przedstawiciele - Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, Instytutu na Rzecz Ekorozwoju w Warszawie, Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Włocławskiego Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku.

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały seminaryjne.

Materiały uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz część w wersji drukowanej.

Program:

I dzień

1. Powitania, program
2. Prezentacja działań zespołów z poszczególnych gmin w okresie między seminarium
3. **Turystyka na terenach cennych przyrodniczo, w tym obszarach Natura 2000 – Jolanta Kamieniecka**
 - Ochrona różnorodności biologicznej a turystyka
 - Formy turystyki przyjazne środowisku

- Turystyka proekologiczna
 - Zagospodarowanie turystyczne obszarów Natura 2000
 - Wymogi dot. bazy turystycznej
 - Wymogi dot. kadry pracującej w turystyce przyjaznej środowisku.
4. Gospodarstwo agroturystyczne – wymogi prawne, sanitarne, ekologiczne, lokalizacje, uzgodnienia – Janina Kawałczewska.
 5. Turystyka piesza, konna, rowerowa na obszarach Natura 2000 – Janina Kawałczewska.
 6. Obszary Natura 2000 w strategiach rozwoju gmin, programach ochrony środowiska gmin – Janina Kawałczewska.

II dzień

1. **Turystyka na terenach cennych przyrodniczo, w tym obszarach Natura 2000** - Janina Kawałczewska, Jolanta Kamieniecka.
 - Promocja ekoturystyki.
 - Ekoturysta.
2. **Warsztat terenowy** – Lesław Urbankiewicz.
 - Ścieżki przyrodniczo-leśne obszarów Natura 2000 Nadleśnictwa Łąck, Gostynin, Płock
 - Baza turystyczna terenów obszarów Natura 2000 i w sąsiedztwie – na przykładzie:
 - ✓ „Ośrodka jeździeckiego Victoria” w Bierzewicach - turystyka konna,
 - ✓ Gospodarstwa agroturystycznego „Siedlisko pod Lipą” w Budach Lucieńskich,
 - ✓ Gospodarstwa Agroturystycznego "MACIEJÓWKA" w Korzeniu Rządowym 25,
 - ✓ Stowarzyszenia Wodniaków „Flis” w Liszynie, gm. Słupno,
 - ✓ Gospodarstwa Agroturystycznego - EV-JACK AGROTURYSTYKA - WYPOCZYNEK NA WSI, w Budach Borowickich gm. Bodzanów.

III dzień

1. Piesze, rowerowe i kajakowe szlaki turystyczne na obszarach Natura 2000 na przykładzie projektu Ekosurvival Skrwą Prawą – WCEE. Dr Maria Palińska
2. Gospodarka agroturystyczna – szansą dla terenów w pobliżu obszarów Natura 2000. Dr Maria Palińska
3. Przystanie jachtowe, kajakowe, żeglarskie na rzekach objętych obszarami Natura 2000 – możliwości, wyposażenie - Dariusz Winiarski.
4. Zadania końcowe dla uczestników – Iwona Marczak.
 - Jak dokumenty programowe gminy uwzględniają walory obszarów Natura 2000. Czy jest to szansa, czy zagrożenia dla gminy. Opracowanie przesłać do RCEE w ciągu 30 dni
 - Zakończenie seminarium, ustalenia dot. zakończenia projektu, konferencji sumującej projekt, warunki otrzymania certyfikatu – Iwona Marczak.

III.2.7. Dwie edycje warsztatów dla 2 grup warsztatowych (łącznie 6) - nauczycieli, trenerów centrów edukacji ekologicznej, organizacji turystycznych - łącznie 18 dni
Finansowanie NFOŚiGW w Warszawie, WFOŚiGW w Warszawie.

Realizacja:

- **I edycja warsztatów –2 grupy - łącznie 6 dni**

Terminy:

I grupa: 2, 3, 4 kwietnia 2014 r

II grupa: 23, 24, 25 kwietnia 2014 r

Miejsce warsztatów: Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku (MWCEPŚ) - Szkolne Schronisko Młodzieżowe („SSM – Zielona Szkoła” w Sendeniu), Sendeń Mały 2/2, 09-520 Łąck.

Uczestnicy: nauczyciele, trenerzy centrów edukacji ekologicznej, przedstawiciele organizacji turystycznych, gospodarstw agroturystycznych oraz inne zainteresowane osoby z terenu gmin, na terenie których utworzono obszary Natura 2000 – **łącznie liczba uczestników - 80 osób.**

I grupa: 2, 3, 4 kwietnia 2014 r – 40 osób

II grupa: 23, 24, 25 kwietnia 2014 r – 40 osób

Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Współorganizatorzy: Powiat Płocki, Nadleśnictwo Łąck, Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

Trenerzy: z Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, Włocławskiego Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku, Gostynińsko -Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Łąck, Cifal Płock, Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały warsztatowe.

Materiały seminaryjne uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz część w wersji drukowanej. Ponadto są umieszczone na stronie internetowej RCEE w Płocku przygotowanej specjalnie na potrzeby realizowanego projektu – www.rceeplock.pl/natura2000/.

Ponadto uczestnicy seminarium otrzymali wydawnictwo RCEE w Płocku pt. „Ku zrównoważonej przyszłości Mazowsza Płockiego”.

Program

I dzień

1. Otwarcie warsztatów - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.*
2. Przedstawienie programu warsztatów oraz projektu „Natura 2000 – naszą szansą” – *Iwona Marczak – RCEE w Płocku.*
3. Obszary Natura 2000 a zarządzanie gminą - *Zbigniew Białecki – Wójt Gminy Łąck.*
4. **Ochrona różnorodności biologicznej, Natura 2000 – podstawowe informacje** - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.*
 - 4.1. Dlaczego należy chronić różnorodność biologiczną.
 - 4.2. Podstawy prawne i zasady tworzenia sieci Natura 2000.
 - 4.3. Natura 2000 w polskim systemie ochrony przyrody:
 - Transpozycja dyrektyw do prawa krajowego.
 - Formy ochrony przyrody w Polsce.
 - Zarządzanie ochroną przyrody w Polsce.
5. Inwentaryzacja przyrodnicza terenu obszaru Natura 2000 - *Grażyna Zielińska.*

II dzień

I. Jak prowadzić edukację społeczeństwa dla ochrony różnorodności biologicznej i obszarów Natura 2000 - warsztaty terenowe.

1. Obszary Natura 2000 a lasy- *przedstawiciel Nadleśnictwa Łąck.*
2. Realizacja zagadnień ochrony różnorodności biologicznej, gospodarowania na obszarach Natura 2000 w programach edukacyjnych Ośrodka Edukacji Leśnej w Łącku - *przedstawiciel Nadleśnictwa Łąck.*
3. Obszary Natura 2000 a Gostynińsko – Włocławski Park Krajobrazowy – *Lesław Urbankiewicz - Gostynińsko -Włocławski Park Krajobrazowy.*
4. Warsztaty w bibliotece RCEE w Płocku - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.*
 - Działania edukacyjne RCEE na rzecz ochrony różnorodności biologicznej i aktywizacji działań społeczności obszarów Natura 2000 na rzecz ich zrównoważonego rozwoju.

II. Komunikacja i informacja społeczeństwa dot. obszarów Natura 2000.

5. Warunki i możliwości komunikacji społecznej dla obszarów Natura 2000 - *Marzena Woźniak-Trojanowska – CIFAL Płock.*
6. Instrumenty komunikacji społecznej - *Marzena Woźniak-Trojanowska – CIFAL Płock*
7. Realizacja zagadnień ochrony różnorodności biologicznej, gospodarowania na obszarach Natura 2000 w programach edukacyjnych Zielonej Szkoły w Sendeniu - *Olga Wilczek – Dyrektor SSM Zielona Szkoła w Sendeniu.*
8. Podsumowanie dnia i wnioski.

III dzień

Komunikacja i informacja społeczeństwa dot. obszarów Natura 2000.

1. Szkoła, organizacje turystyczne partnerem RDOŚ, gminy w tworzeniu i funkcjonowaniu obszarów Natura 2000 - *dr Maria Palińska – Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.*
2. Udział szkoły, organizacji turystycznej w rozwiązywaniu konfliktów władzy ekologicznej i gminy – warsztaty - *dr Maria Palińska.*
3. Ochrona przyrody, różnorodności biologicznej w polskim systemie oświaty – *dr Anna Batorczak - Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.*
4. Warsztaty - analiza podstawy programowej szkoły podstawowej i gimnazjum w kontekście włączenia ochrony różnorodności biologicznej do treści przedmiotowych – *dr Anna Batorczak.*
5. Ochrona różnorodności biologicznej w edukacji nieformalnej – *dr Anna Batorczak.*
6. Warsztaty - edukacja nieformalna dotycząca ochrony różnorodności biologicznej Obszarów Natura 2000 (centra edukacji ekologicznej, organizacje turystyczne) – *dr Anna Batorczak.*
7. Prezentacja wyników warsztatów.
8. Omówienie zadań do pracy międzywarsztatowej - *Iwona Marczak – RCEE w Płocku.*
 - ✓ Omówienie regulaminów konkursów.
 - ✓ Zadania dla uczestników.
 - Rozpropagowanie regulaminów konkursów:
 - ✓ I Konkurs fotograficzny pn. „Natura 2000 i człowiek”
 - ✓ II Konkurs na opracowanie scenariusza zajęć związanych z edukacją na obszarze Natura 2000.

- ✓ III konkurs pn. „Obszar Natura 2000 szansą dla rozwoju naszej gminy”.
- Nabór uczestników na 7- dniowe warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej ze szkół uczestniczących w projekcie o tematyce ochrony różnorodności biologicznej i obszarów Natura 2000.
- Przeprowadzenie zajęć z uczniami (społecznością lokalną, grupami turystycznymi) nt. tworzenia, ochrony obszarów Natura 2000 w mojej gminie.
- Sporządzenie sprawozdania z zajęć wraz z konspektem.
- Przygotować się do przeprowadzenia z uczniami/grupami turystycznymi inwentaryzacji przyrodniczej terenu obszaru Natura 2000.

• II edycja warsztatów –2 grupy

Dofinansowanie z WFOŚiGW w Warszawie.

Terminy:

I grupa - 6, 7, 8 września 2014r.

II grupa – 9, 10, 11 września 2014r.

Miejsce seminarium: Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Mazowsze w Soczewce k/Płocka, 09-506 Soczewka, www.mazowsze.plocman.pl

Uczestnicy: nauczyciele, trenerzy centrów edukacji ekologicznej, przedstawiciele organizacji turystycznych, gospodarstw agroturystycznych oraz osoby z terenu gmin, na terenie których utworzono obszary Natura 2000 – **łącna liczba uczestników - 80 osób.**

Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Współorganizatorzy: Powiat Płocki, Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

Trenerzy: z Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego.

Organizator zapewnił: wyżywienie, nocleg, prelegentów, materiały warsztatowe.

Materiały warsztatowe uczestnicy otrzymali na informatycznych nośnikach danych oraz część w wersji drukowanej.

Ponadto uczestnicy warsztatów otrzymali wydawnictwo RCEE w Płocku pt. „Obszary Natura 2000 szansą zrównoważonej turystyki”, folder i plakat związany z Kampanią Sprzątanie Świata 2014 „Turysto! Szanuj środowisko”.

Program

I dzień

1. Powitanie, program warsztatów.
2. Prezentacja działań z okresu między warsztatami – **Iwona Marczak – RCEE w Płocku.**
3. Uwagi uczestników i trenera dot. wykonanych zadań.
4. Gospodarowanie na obszarach Natura 2000 i w ich sąsiedztwie - **Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku.**
 - Uwarunkowania dla działalności gospodarczych na obszarach Natura 2000.
 - Działalności gospodarcze, w tym wytwarzanie i przetwarzanie odpadów przyjazne środowisku.

5. Udział społeczeństwa w sprawach ochrony środowiska dotyczących obszarów Natura 2000 i właściwej gospodarki odpadami - *Janina Kawalczewska*.
6. Udostępnienie informacji o obszarach Natura 2000, gospodarce odpadami, wykorzystanie informacji w edukacji ekologicznej dzieci, dorosłych - *Janina Kawalczewska*.
7. Zielona Szkoła w Sendeniu na rzecz obszarów Natura 2000, gospodarki odpadami - *Janina Kawalczewska – RCEE w Płocku*.
8. Warsztaty terenowe – *Dariusz Winiarski*.
 - Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne dot. Natury 2000 administrowane przez dyr. GWPK – wykorzystanie w edukacji ekologicznej, wyposażenie w pojemniki na odpady, odbiór odpadów.
9. Podsumowanie pierwszego dnia warsztatów.

II dzień

I blok - dr Anna Batorczak - UCBNŚPiZR UW.

Metodyka kształcenia przyrodniczego w edukacji formalnej i nieformalnej

1. Strategia kształcenia w szkole, cele, metody i środki
2. Metody strategii
 - problemowej (dyskusja, konstruowanie plakatu, mapy pojęciowej, analiza danych, metaplan, drzewo decyzyjne, gra dydaktyczna),
 - operacyjnej (modelowanie, ćwiczenia techniczne, rozwiązywanie zadań, projektowanie, obserwacje, eksperymenty, doświadczenia),
 - emocjonalnej (filmy, audycje radiowe, telewizyjne, obserwacje procesów),
3. Cele kształcenia przyrodniczego na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjalnej
 - ogólne,
 - motywacyjne,
 - poznawcze,
 - praktyczne,
4. 3 poziomy celów nauczania;
 - wiadomości (uczeń zna),
 - umiejętności (uczeń potrafi),
 - postawy (uczeń w praktyce),
5. Warsztat – zadania dla uczestników.
 - Wykorzystując podstawę programową kształcenia przyrodniczego w szkole podst., gimnazjalnej opracować cele kształcenia do wybranego tematu lekcji dot. obszarów Natura 2000, gospodarki odpadami, uwzględniając: zapamiętywanie, zrozumienie, zainteresowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych, postawy i zainteresowania,
6. Prezentacja zadań.

II blok – Dariusz Winiarski – RCEE w Płocku

1. Źródła finansowania zajęć edukacji ekologicznej na obszarach Natura 2000.
2. Działania edukacyjne RCEE w Płocku na rzecz ochrony różnorodności biologicznej i obszarów Natura 2000, działań w zakresie gospodarki odpadami.

3. Metodyka zwiadu ekologicznego nt. Jak gmina wdraża nowy model gospodarowania odpadami komunalnymi oraz jak gospodaruje się odpadami na obszarach cennych przyrodniczo, ciekawych turystycznie, na szlakach turystycznych, ścieżkach przyrodniczych.
4. Regulaminy konkursów „Natura 2000 i człowiek”, „Strażnicy Natury” – na najlepiej przeprowadzoną Kampanię Sprzątanie Świata 2014r.
5. Droga wytwarzanych przez nas odpadów – możliwość zorganizowania warsztatów terenowych w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych – Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach.
6. Zadania dla uczestników - zaplanować organizację „Kampanii Sprzątanie Świata”.
7. Jak przygotować sprawozdanie z Kampanii Sprzątanie Świata.

III dzień

I blok – Janina Kawalczewska - RCEE w Płocku.

1. Stan wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach i firmach.
2. Obszary cenne przyrodniczo a gospodarka odpadami.
3. Przygotowanie i organizacja Kampanii „Sprzątanie Świata 2014 – Turysto! Szanuj środowisko” –
 - działania na rzecz lokalnych społeczności,
 - stan wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami w mojej gminie,
 - przeprowadzenie zwiadu ekologicznego – odpady na terenach cennych przyrodniczo, w tym obszarach Natura 2000,
 - szlaki turystyczne, wypoczynkowe okolicy a odpady,
 - przekazanie wyników zwiadów władzom gminy.
 - Przygotowanie i przeprowadzenie Kampanii Sprzątanie Świata 2014.

II blok – „Ochrona przyrody, różnorodności biologicznej w polskim systemie oświaty” - dr Anna Batorczak - UCBNŚPiZR UW.

4. Metody nauczania i uczenia się:
 - podające (wykład, referat ucznia, opis, opowiadanie, pogadanka),
 - kierowania samodzielną pracą ucznia (laboratoryjne, modelowanie, praca z książką, grupy dydaktyczne),
5. Projekt edukacyjny stosowany w edukacji formalnej i nieformalnej,
6. Środki dydaktyczne w edukacji przyrodniczej,
 - kryteria doboru środków dydaktycznych na zajęciach przyrodniczych,
 - środki przygotowujące do pracy podczas zajęć (film, tablica, prezentacja, scenariusz zajęć),
 - środki służące do pracy podczas zajęć (sprzęt, pojemniki do badań, mapy, lunety, taśma miernicza, notatnik, kredki, karty pracy itp.),
7. Podsumowanie warsztatów – zadania dla uczestników warsztatów.
8. Omówienie zadań do pracy między warsztatami - **Iwona Marczak – RCEE w Płocku.**
 - Opracować ścieżkę dydaktyczno-przyrodniczą na obszarze Natura 2000 swojej gminy,

- Zaplanować środki finansowe, określić ich źródła na realizację ścieżki,
- Pozyskać sojuszników do budowy ścieżki,
- Kontynuować konkursy ekologiczne.

9. Zakończenie warsztatów.

III.2.4. Warsztaty - dla dzieci i młodzieży szkolnej - łącznie 7 dni, 14 warsztatów, 40 uczestników

Finansowanie: NFOŚiGW w Warszawie, WFOŚiGW w Warszawie.

Realizacja:

Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku

Miejsce warsztatów: Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku (MWCEPŚ) - Szkolne Schronisko Młodzieżowe („SSM – Zielona Szkoła” w Sendeniu), Sendeń Mały 2/2, 09-520 Łąck.

Termin: 4-10 sierpnia 2014 r

Uczestnicy: uczniowie ze szkół podstawowych (*min. uczniowie klas 5 – 6*), gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – łącznie - **40 osób**.

Trenerzy: trenerzy edukacji ekologicznej, fotograficy, artyści - *Janina Kawałczewska, Joanna Zarychta, Dariusz Winiarski, Piotr Krawczyk, Anna Liskiewicz, Kamila Marczak, Lesław Urbankiewicz, Izabela Zarychta, Olga Wilczek*.

Formy i metody pracy: dyskusja panelowa, warsztaty w grupach, warsztaty w terenie na ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych, zajęcia plastyczne, fotograficzne, konkursy, zwiad terenowy, filmy.

Uczestnicy byli zakwaterowani w Zielonej Szkole w Sendeniu.

Wprowadzenia do warsztatów dokonała koordynator projektu „Natura 2000 – naszą szansą” – Iwona Marczak oraz Wiceprezes RCEE – Janina Kawałczewska.

Odbywały się dwa warsztaty jednego dnia, z podziałem na dwie grupy, oto tematyka zajęć:

1. Ochrona różnorodności biologicznej w Polsce, mojej gminie a problemy rozwoju mojej miejscowości – wykład i dyskusja panelowa.
2. Inwentaryzacja przyrodnicza – co to jest, jak ją przeprowadzić, co ona da mojej gminie. Przeprowadzamy inwentaryzację przyrodniczą w okolicy Sendenia – *zajęcia terenowe*.
3. Sejmik ekologiczny – różnorodność biologiczna w mojej gminie. Co gmina na efekty inwentaryzacji przyrodniczej? – *spotkanie z przedstawicielem Urzędu Gminy Łąck*.
4. Istota i cele sieci Natura 2000, sposób stanowienia obszarów Natura 2000 – wykład.
5. Szlakami obszarów Natura 2000 – *warsztaty terenowe i plastyczne*.
6. Szlakami obszarów Natura 2000 w mojej miejscowości – możliwości rozwoju ekoturystyki (pieszej, rowerowej, kajakowej, konnej) – *zajęcia terenowe piesze, rowerowe wędrówki do obszaru Natura 2000 – Uroczyska Łąckie..*
7. Jak wykorzystać bogactwo przyrodnicze obszarów Natura 2000 do rozwoju turystyki (informacje, publikacje, organizacja ścieżek przyrodniczych, bazy hotelowej) – *zajęcia terenowe*.
8. Jak społeczeństwo naszej gminy może uczestniczyć w funkcjonowaniu obszarów Natura 2000 – *panel dyskusyjny*.

9. Obszary Natura 2000 – szansą dla fotografów i filmowców, plastyków – nauka fotografowania, filmowania, przygotowanie plakatów, prezentacja zdjęć i filmów lokalnej społeczności – *przygotowanie wystawy – konkurs na najciekawszy plakat projektu.*
10. Przygotujemy folder o obszarach Natura 2000 dla gości w naszej gminie – *zajęcia plastyczne.*
11. *Zwiad terenowy* - Jakie korzyści społeczne, ekonomiczne, gospodarcze z funkcjonowania obszarów Natura 2000 w naszej okolicy mogą mieć: gmina, mieszkańcy, gospodarze, właściciele gospodarstw agroturystycznych.
12. Zapobieganie szkodom na obszarach Natura 2000. A może Społeczna Straż Ochrony Przyrody (SSOP) – wykład i dyskusja.
13. Dyskusja panelowa – obszary Natura 2000 w naszej gminie to szansa dla nas czy zagrożenie?
14. My i obszary Natura 2000 – w przyszłości;
 - przygotowanie happeningu promującego obszary Natura 2000 w mojej miejscowości.
 - wykonanie happeningu dla społeczności z Sendenia (*zaproszenie mieszkańców, plakaty, program*).

III.2.5. Konkurs fotograficzny pn. „Natura 2000 i człowiek”

Założenia: Zakup nagród w I konkursie fotograficznym pn. „Natura 2000 i człowiek” - nagrody w I kategorii – 3 lornetki, nagrody w II kategorii – 3 lornetki.

Finansujący nagrody: WFOŚiGW w Warszawie.

1.Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, ul. 1 Maja 7b, 09-402 Płock.

2.Przedmiot konkursu:

Przedmiotem konkursu były prace fotograficzne przedstawiające najbardziej reprezentatywny gatunek lub siedlisko obszarów Natura 2000 w mojej miejscowości.

3.Cele konkursu:

- popularyzacja Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w Polsce,
- promocja cennych przyrodniczo miejsc obszarów Natura 2000,
- fotografie przedstawiające współistnienie człowieka i przyrody na obszarach Natura 2000,
- zachęcenie dzieci, młodzieży oraz dorosłych do poznawania możliwości rozwoju przyjaznych środowisku form turystyki,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze,
- popularyzacja fotografowania, jako sposobu kształcenia wrażliwości estetycznej.

4.Uczestnicy (dwie kategorie wiekowe):

I grupa wiekowa: uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych z terenu całej Polski.

II grupa wiekowa: dorośli (amatorzy fotografii przyrodniczej) z terenu całej Polski.

5.Terminy:

- **Termin nadsyłania prac:** do 30 września 2014 roku.
- **Ogłoszenie wyników konkursu** – do 30 listopada 2014 roku.

6.Nagrody i sposób ich wykorzystania w dalszym procesie edukacyjnym:

Nagrodami w konkursie są lornetki, które będą wykorzystywane w trakcie zajęć terenowych, do monitorowania oraz identyfikacji populacji niektórych gatunków ptactwa. Sprzęt umożliwi

poznanie zjawisk i obiektów w naturalnym środowisku, zrozumienie przyczyn i związków zachodzących między komponentami tego środowiska, oraz zależności między warunkami naturalnymi a formami działalności człowieka.

Zasięg: ogólnopolski

Dla laureatów konkursu zakupiono nagrody: lornetki.

Jury oceniało:

- oryginalność prac,
- technikę wykonania prac,
- zgodność z regulaminem Konkursu.

Łącznie w konkursie wzięło udział 186 osób zgłaszając do konkursu 186 prac.

Wybrane fotografie zamieszczone są na wystawie w RCEE w Płocku.

Nadesłanie prac na konkurs było równoznaczne z oświadczeniem posiadania praw autorskich do zdjęć oraz akceptacją regulaminu.

Wnioski i uwagi dotyczące konkursu fotograficznego „Natura 2000 i człowiek”

1. Wykorzystać zdjęcia nagrodzone i wyróżnione w publikacji „Obszary Natura 2000 – naszą szansą”.
2. Podczas warsztatów z nauczycielami, trenerami centrów edukacji ekologicznej omówić błędy, jakie popełnili uczestnicy konkursu „Natura 2000 i człowiek” pokazując:
 - uczestnikom warsztatów wszystkie zdjęcia, jakie wpłynęły na konkurs omawiając regulamin konkursu, a następnie wykorzystując wiedzę uczestników o obszarach Natura 2000 i zachęcić ich do oceny prac i wyciągnięcia uwag na przyszłośćNastępnie spisać uwagi uczestników i porównać je z uwagami członków komisji konkursowej.

III.3. Konkurs pn. „Strażnicy Natury” na najlepiej przeprowadzoną Kampanię Sprzątanie Świata 2014”

Finansujący: WFOŚiGW w Warszawie

Wyszczególnienie:

Nagrody (sprzęt RTV): 12 nagród, 6 wyróżnień.

Uczestnicy konkursu – przedszkola oraz szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu woj. mazowieckiego.

Przedmiot konkursu:

Przedmiotem konkursu jest reportaż z przeprowadzonej kampanii edukacyjnej w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarach Natura 2000 w formie:

- filmu (3-5 min),
- zdjęć obrazujących Kampanię wraz z opisem przedstawionych w formie kroniki lub prezentacji multimedialnej.

Prace konkursowe:

- film (długość; 3-5 min.) - na nośniku CD lub DVD w formacie: avi, MPEG lub wmv.
- zdjęcia obrazujące przebieg Kampanii wraz z opisem w formie drukowanej i elektronicznej (nagranej na nośniku CD lub DVD).

Termin realizacji:

1-30 września 2014 r – realizacja konkursu.

Do 10 października 2014 r. – dostarczenie prac konkursowych.

Listopad 2014 r – rozstrzygnięcie konkursu.

Przedmiotem konkursu był reportaż z przeprowadzonej kampanii edukacyjnej w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarach Natura 2000 w formie: filmu lub zdjęć obrazujących Kampanię wraz z opisem przedstawionym w formie kroniki lub prezentacji multimedialnej.

W ramach konkursu zgłoszono - 59 prac.

Liczba uczestników kampanii: 4720.

Łącznie przyznano 6 nagród głównych i 12 wyróżnień.

Nagrody laureatom i wyróżnionym rozdano w dniu 12 listopada 2014 r.

Efekt ekologiczny zadania pn. Konkursy pn. „Natura 2000 – naszą szansą

- liczba uczestników – 4822 osób.
- Liczba nagród [sztuki] – 24 (*w tym 6 nagród indywidualnych*)
- Liczba wręczonych dyplomów [sztuki] – 24 (*w tym 6 nagród indywidualnych*)
- Liczba nagrodzonych szkół [sztuki] - 18
- przeprowadzonych konkursów - 2,
- Liczba szkół lub innych placówek uczestniczących w konkursie - 89

Sposób potwierdzenia efektu:

- Protokół odbioru nagród – lista – szt. 2
- Protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej – szt.1

III. Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi

Dotacja **Gimnazjum Nr 6 w Płocku – Gmina Miasto Płock** w kwocie - 10000,00

W ramach współpracy RCEE w Płocku z Gimnazjum Nr 6 w Płocku zrealizowaliśmy szereg prac w związku z organizowanymi obchodami Międzynarodowego Dnia Ziemi w dniu 16 maja 2014 r. przed Ratuszem na Starym Rynku dla mieszkańców Płocka.

1. Opracowano i przeprowadzono kampanię edukacyjną pn. "Zmieniaj nawyki - nie klimat!" dla placówek oświatowych z terenu miasta Płocka w ramach obchodów Dnia Ziemi 2014 r.

Cele:

- propagowanie wśród społeczeństwa miasta Płocka wiedzy przyrodniczej, dostrzegania przez ludzi zależności między człowiekiem a otaczającym go środowiskiem, wykształcenie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych nawyków poszanowania przyrody, ochrony klimatu,
- uświadamianie społeczeństwu faktu zanieczyszczenia środowiska w wyniku niewłaściwego postępowania z odpadami, w tym ze zużytym sprzętem elektronicznym i elektronicznym,
- aktywizacja dzieci i młodzieży do wspólnych działań na rzecz ochrony klimatu,
- prezentacja projektów dla ogółu społeczeństwa podczas happeningu pn. "Zmieniaj nawyki - nie klimat!" na Placu Starego Rynku w Płocku organizowanego w dniu 16 maja 2014 r.

2. Przeprowadzono konkurs w formie grantów pod hasłem "Zmieniaj nawyki - nie klimat!" skierowany do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu miasta Płocka z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi. Opracowano regulamin

konkursu w ramach, którego przedszkola i szkoły zgłaszały swoje projekty do RCEE, a następnie prezentowały podczas happeningu obchodów Dnia Ziemi w dniu 16 maja 2014 roku.

Przedmiotem konkursu był:

- projekt działań na rzecz budowania świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz kształtowanie odpowiedzialności dzieci, młodzieży i dorosłych za środowisko przyrodnicze zwłaszcza w zakresie powstrzymania globalnego ocieplenia klimatu, przedstawienie sposobów ochrony klimatu oraz propozycji działań w tej dziedzinie.

Ogłoszenie konkursu - 8 kwietnia 2014r, jego rozstrzygnięcie w dniu 18 kwietnia 2014 roku.

Ocenie poddano 10 wniosków. Zostały ocenionych pod względem wartości merytorycznych, zaangażowania, wkładu własnego oraz sposobu promowania projektu w społeczności lokalnej/mediach.

Wszystkie złożone projekty uzyskały dofinansowanie.

Lista laureatów konkursu:

- ✓ Miejskie Przedszkole nr 13, ul. Krakówka 8, 09-401 Płock
- ✓ Akademia Przedszkolaka MAX, Al. Kilińskiego 12, 09-402 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 4 w Płocku, ul. Czwartaków 18b, 09-403 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 6 w Płocku, ul. Łączniczek 14, 09-409 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 11 w Płocku, ul. Bielska 26/1, 09-400 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 21 w Płocku, ul. Mik. Reja 4, 09-402 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 27 w Płocku, ul. Mikołaja Reja 28, 09-402 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 35 w Płocku, ul. Piaska 3, 09-402 Płock
- ✓ Miejskie Przedszkole nr 37 w Płocku, ul. Hubalczyków 5, 09-409 Płock
- ✓ Zespół Szkół Zawodowych im. Marii Skłodowskiej - Curie, ul. Gwardii Ludowej 7, 09-400 Płock

Dofinansowane wnioski charakteryzowały się różnorodnością podjętych działań. konkursy (konkursy plastyczne, festiwale piosenki ekologicznej, opracowanie i druk ulotek tematycznych, konkursy wiedzy ekologicznej i quizy, wystawy prac plastycznych, debaty szkolne, klasowe, wycieczki dydaktyczne, ankiety wśród lokalnej społeczności, scenki teatralne, pokazy mody ekologicznej).

Prezentacja nagrodzonych projektów przedszkoli i szkół nastąpiła w dniu 16 maja 2014 roku podczas happeningu pt. „*Zmieniaj nawyki – nie klimat*”.

Organizatorami happeningu było Gimnazjum Nr 6 w Płocku, Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Wg zgłoszeń telefonicznych w imprezie plenerowej wzięło udział ok. 600 osób (przedstawiciele szkół i przedszkoli, społeczność lokalna Płocka oraz **przedstawiciele:**

- Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Płocka - Tadeusz Harabasz – Dyrektor Wydziału wraz z pracownikami,
- Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych tj. p. Jan Piątkowski – Dyrektor Wydziału,
- LOP Płock,
- Zarząd oraz pracownicy RCEE w Płocku,
- Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Płocku,
- Fundacji FLZP „Młodzi Razem” w Płocku,

Program happeningu:

1. Uroczyste otwarcie obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi.
 - ✓ Wystąpienia Grażyny Rutkowskiej – Dyrektor Gimnazjum Nr 6 w Płocku, Tadeusza Harabasza -Dyrektora Wydziału Kształtowania Środowiska, Janiny Kawałczewskiej - Wiceprezes RCEE w Płocku.
2. Występy na scenie:
 - ✓ klasy II G z Gimnazjum Nr 6 w Płocku.
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 4 w Płocku
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 35
 - ✓ Konkurs o segregacji odpadów.
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 27
 - ✓ Akademia Przedszkolaka MAX
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 13 w Płocku
 - ✓ Konkurs sprawnościowy.
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 6 w Płocku
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 37 w Płocku
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 11
 - ✓ Miejskie Przedszkole nr 21 w Płocku
 - ✓ Przedstawienie III Gimnazjum.
 - ✓ Wręczenie nagród w konkursie plastycznym i fotograficznym.

W tym czasie na stoiskach prowadzone były:

- konkursy, quizy z nagrodami dla dzieci,
- kiermasz ciast „Kiermasz dla Ciapka”,
- konkursy wiedzy i plastyczne,
- warsztatów z wiedzy ekologicznej pn. „Aktywni dla klimatu”
- konkursu wiedzy dla przedszkoli i szkół na temat: „Rady na elektroodpady” mających na celu promocję i informację dotyczącą ZSEiE,
- Zespół Szkół Zawodowych im. Marii Skłodowskiej – Curie zaprezentowało prace konkursowe, przeprowadziło ankiety pt. „Czy Twój styl życia jest przyjazny dla Ziemi” oraz rozdawało uczestnikom happeningu foldery edukacyjne nt. klimatu.

Obok sceny i na scenie odbywały się projekty dot.:

- odkrywania Ziemi spod sterty śmieci i segregowanie odpadów do odpowiednich pojemników,
- konkursy sportowe i sprawnościowe, np. wceluj do odpowiedniego kosza, nadmucharaj balonik czy wskaż zachowania dobre dla środowiska
- pokazy sportowe: sztuczki z piłką nożną, judo, jazdy na rolkach
- taniec robota.

Do współpracy oraz prezentacji podczas happeningu pt. „Zmieniaj nawyki – nie klimat” zaproszono:

- Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku, które zaprezentowało mini zoo,

- Firmę REMONDIS, która bezpłatnie prowadziła zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego oraz baterii w zamian za kwiaty doniczkowe, które przekazało na ten cel RCEE w Płocku,
- komendę Miejską Policji w Płocku.

Podczas happeningu można było się dowiedzieć m.in. jak należy oszczędzać energię w domu, szkole w miejscu pracy, jak przeciwdziałać zmianom klimatu oraz właściwie gospodarować odpadami.

W trakcie happeningu przeprowadzono szereg warsztatów oraz konkursów m.in:

- warsztaty z wiedzy ekologicznej pn. „Aktywni dla klimatu”, pn. „Przyroda a zmiany klimatu”, „Dobry Klimat dla Płocka”.
- konkursy wiedzy pn. „Rady na elektroodpady”, pn. „Drugie życie elektrośmieci”, pn. „Turniej trzech pytań”,
- konkursy plastyczne pn. „Wędrowni elektrośmieci”, pn. „Było sobie CO₂”, pn. "Ekologia w moim domu".

Dla uczestników warsztatów zapewniliśmy nagrody w postaci wydawnictw pn. „*Oszczędzamy energię w domu, szkole i w firmie*” oraz materiały piśmienne i papiernicze.

Inne działania związane z projektami:

- ✓ **Przygotowanie małej sceny na ul. Stary Rynek dla występujących grup podczas obchodów Dnia Ziemi**

RCEE we współpracy z Płockim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Płocku przygotowało scenę oraz nagłośnienie dla występujących grup.

- ✓ **Zorganizowanie i obsługa nagłośnienia sceny podczas obchodów Dnia Ziemi**

RCEE w Płocku zgodnie z umową przygotowało nagłośnienie dla występujących grup, zapewniając tym samym realizację ścieżki dźwiękowej- nagłośnienia podczas happeningu pn. „*Zmieniaj nawyki, a nie klimat*” w dniu 16 maja 2014 r.

- ✓ **Organizacja akcji społeczno - promocyjnej zbiórki elektroodpadów w dniu obchodów Dnia Ziemi**

We współpracy z Firmą REMONDIS prowadzona była zbiórka zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego oraz baterii w zamian za kwiaty doniczkowe.

Wcześniej inicjatywa promowana była w lokalnych mediach, tj, w: Radio ESKA Płock Katolickie radio Płock, Gazecie wyborczej, Tygodniku Płockim, portal internetowy - portalplocman.pl.

III.5. Kampania „Sprzątanie Świata 2014” pod hasłem „Turysto! Szanuj Środowisko”

Patronat:

Marszałek Województwa Mazowieckiego – Pan Adam Struzik,

Fundator Fundacji „Nasza Ziemia” – Pani Mira Stanisławska – Meysztowicz

Organizator: Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku

Współorganizatorzy: Starosta Płocki, Gimnazjum Nr 6 im. prof. W. Szafera w Płocku.

Partnerzy Kampanii:

- Prezydent Miasta Płocka

- Orlen EKO sp. zoo.

- Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Kobiernikach,
- Eko – Maz Sp. zo.o. w Płocku,
- Remondis. Sp. z o.o. Oddział Płock,
- Konserwacja Terenów Zielonych – Eugeniusz Gmurczyk
- Fundacja Fundusz Lokalny Ziemi Płockiej „Młodzi Razem” O/Grzybów,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie O/Płock,
- Komenda Miejska Policji w Płocku,
- Straż Miejska w Płocku

Hasło Kampanii „Turysto! szanuj środowisko!” zachęcało nas wszystkich do identyfikacji zagrożeń odpadów dla obszarów cennych przyrodniczo – lasów, jezior, rzek, obszarów Natura 2000 – terenów chętnie odwiedzanych przez gości i nas samych. Uczestnicy Kampanii inwentaryzowali dzikie wysypiska śmieci na terenach ciekawych przyrodniczo, kulturowo ważnych dla rozwoju turystyki, sprawdzali czy wyposażone są w pojemniki do zbierania odpadów szlaki turystyczne?

Kampania „Sprzątanie Świata” była okazją do nawiązania kontaktu z mieszkańcami, pracownikami urzędów miast, gmin, związków celowych gmin odpowiedzialnych za wdrożenie i realizację nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Przygotowaliśmy apel do mieszkańców Regionu Płockiego, firm gospodarujących odpadami, przeprowadziliśmy warsztaty przygotowujące do organizacji kampanii oraz zorganizowaliśmy kampanię i ją podsumowaliśmy.

Efekty Kampanii:

- organizacja 2 warsztatów przygotowujących do Kampanii,
- zabezpieczono bezpłatną zbiórkę oraz odbiór worków z odpadami przez firmy: EKO-MAZ Sp. z o.o., Remondis Sp. z o.o., Konserwacja Terenów Zielonych – E. Gmurczyk oraz przetwarzania odpadów w ZUOK w Kobiernikach,
- uczestnicy kampanii przeprowadzili działania informacyjno - edukacyjne takie, jak: apele szkolne, happeningi, konkursy, wystawy, ankiety wśród społeczności,
- prowadzono monitoringi źródeł zagrożeń środowiska odpadami – identyfikując dzikie wysypiska śmieci,
- sprzątno tereny wokół wód i lasów, obszarów cennych przyrodniczo, na których odpady stwarzają szczególne zagrożenie dla środowiska,
- uczestnicy kampanii współpracowali z urzędami gmin, organizacjami pozarządowymi, nadleśnictwami, kołami łowieckimi i wędkarskimi, mediami.

Dla dzieci i młodzieży szkolnej przeprowadzono konkursy pn.: „Natura 2000 i człowiek” – konkurs fotograficzny, a dla szkół i przedszkoli „Strażnicy Natury” – konkurs na najciekawiej przeprowadzoną Kampanię Sprzątanie Świata 2014.

Konkurs sfinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Dodatkowe nagrody uczestnikom konkursów wręczyła w imieniu Starosty Płockiego p. Maja Syska – Żelechowska – Dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

Ilość odpadów zebranych w ramach Kampanii: ok 8 Mg (dla porównania w 2012r zebrano 22,10 Mg).

III.6. „EKO warsztaty dla dzieci i młodzieży z terenu Mazowsza”

Dotacja WFOŚiGW w Warszawie.

1. Warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży szkolnej i przedszkolnej.

Liczba warsztatów – 20.

Liczba uczestników: 642 osoby. (dzieci i młodzież).

Cel główny: Podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej oraz zwiększenie ich zaangażowania do działań na rzecz ochrony obszarów Natura 2000, wytworzenie trwałych nawyków i zachowań ekologicznego stylu życia w domu, w szkole i w najbliższym otoczeniu poprzez naukę oszczędzania energii, promocji odnawialnych źródeł energii, właściwej gospodarki odpadami komunalnymi.

Cele szczegółowe:

Zdobycie wiadomości w zakresie:

- racjonalnej gospodarki odpadami, przeciwdziałania zmianom klimatu,
- podstawowych pojęć z zakresu ochrony przyrody, ekologii,
- przyczyn zagrożeń środowiska przyrodniczego, w tym obszarów Natura 2000,
- możliwości wykorzystania wartości obszarów Natura 2000 do rozwoju zrównoważonego,
- promocja turystyki na obszarach Natura 2000.

Zakres tematyczny warsztatów przeprowadzonych w przedszkolach i szkołach - podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych nt:

1. „Mądre rady na odpady”.
2. „Posprzątajmy nasz świat”.
3. ABC ochrony klimatu.
4. Energia dawniej i dziś.
5. Edukacja na temat OZE.
6. Energia słońca i jej wykorzystanie w praktyce.

III.7. Jeż – swój zwierz

Koordynator: Stowarzyszenie Agro Group w Białymstoku.

Finansowanie: w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 Programu PL02: Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów.

Okres realizacji działań na terenie województwa mazowieckiego: 1 październik 2014 – 15 grudzień 2015r.

Celem projektu jest ochrona jeży – powszechnie znanego i lubianego małego ssaka obecnie zagrożonego wyginięciem. Niestety tysiące jeży giną pod kołami samochodów, pod kosiarkami, zatrute chemią stosowaną w ogrodach czy w płomieniach wypalanych traw. Najczęściej przyczyną tragedii jeży nie jest zła wola, lecz nieświadomość ludzi.

Działania na terenie województwa mazowieckiego:

- warsztaty w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Podczas zajęć prowadzonych metodami aktywnymi uczniowie dowiedzieli się o życiu i zwyczajach jeży zamieszkujących Polskę, zagrożeniach i sposobach ochrony, miejscach bytowania jeży oraz pożytecznych funkcjach jeży dla środowiska naturalnego i człowieka. Przy

dogodnych warunkach pogodowych oraz odpowiednim otoczeniu szkoły opcjonalnie warsztaty prowadzone były w terenie (część zajęć prowadzona poza murami szkoły).

III.8. Szkolenia

W roku 2014 planowaliśmy zorganizować więcej szkoleń, ale nie udało się na niektóre zrekrutować wystarczającej liczby uczestników, aby pokryć koszty szkolenia. W efekcie udało się zrealizować 2 szkolenia dotyczące problematyki:

- ochrony środowiska w procesie inwestycyjnym wg ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zorganizowano je we wrześniu, przeprowadziła je Pani Irena Mazur, a uczestniczyły w nim 24 osoby.
- egzekwowania przez gminy prawa dotyczącego gospodarowania odpadami komunalnymi, zorganizowanego w październiku. Seminarium przeprowadziły: Janina Kawałczewska i Jadwiga Zonenberg, a uczestniczyło w nim 12 osób.

III.9. Inne działania

III.9.1. Efektem szkoleń było prowadzenie doradztwa w zakresie rozwiązywania problemów ekologicznych w gminach, firmach. Udzieliliśmy kilkudziesięciu porad dotyczących gospodarowania odpadami, w tym komunalnymi, egzekwowania przez władze gmin wymogów prawa w stosunku do firm odbierających odpady, przetwarzających odpady oraz właścicieli nieruchomości (np. wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla kurników, instalacji przetwarzania odpadów). Znaczna część naszych odpowiedzi, informacji umieszczona była na stronie internetowej RCEE, czy też stronach założonych do realizacji projektów „Bliżej śmieci – dalej od nieporządku”, „Obszary Natura 2000 – naszą szansą”.

III.9.2. Dotyczyły działań informacyjno-promocyjnych w formie audycji i publikacji w środkach masowego przekazu, organizacji imprez masowych, prowadzeniu warsztatów, wystąpieniu na konferencjach regionalnych, krajowych, spotkań ze studentami itp.

W ramach w/w działań realizowano zadania:

- prowadzenie biblioteki RCEE, wzbogacając ją o nowe wydawnictwa (filmy, poradniki metodyczne, publikacje, czasopisma), prowadzono zajęcia w bibliotece dla dzieci i młodzieży.
- poradnictwo dla studentów, uczniów piszących prace o tematyce zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska, przedsiębiorców, głównie w zakresie prowadzenia procedury ubiegania się o decyzje środowiskowe i pozwolenia ekologiczne, organizacji społecznych (dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku)
- udzielono wywiadów dla Rafia ESKA, Tygodnika Płockiego dot. działań gospodarowania odpadami, ochrony bioróżnorodności, obszarów Natura 2000, Sprzątania Świata.

III.9.3. Współpraca z innymi organizacjami

Stała współpraca z Funduszem Lokalnym Ziemi Płockiej „Młodzi Razem” przy realizacji większości w/w działań.

Ponadto wspólne działania z:

- ✓ Uniwersyteckim Centrum Badań na Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego (prelekcje dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego, praca pracowników Centrum dla nas).
- ✓ Włocławskim Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku - wspólna realizacja projektów koordynowanych przez RCEE a także koordynowanych przez WCEE.
- ✓ Fundacją „Aktywni Razem” w Łącku.

III.9.4. Prezentacja działalności RCEE

- prezentowano działalność RCEE dla zrównoważonego rozwoju na konferencjach, seminariach, imprezach organizowanych przez różnych organizatorów,
- dla gmin w całym kraju prezentowano działania edukacyjne RCEE w Płocku w zakresie gospodarowania odpadami, zrównoważonego rozwoju, ochrony różnorodności biologicznej, obszarów Natura 2000,
- we współpracy z Fundacją Fundusz Lokalny Ziemi Płockiej „Młodzi Razem” przygotowaliśmy akcję pn. „Wolontariat pracowniczy”, w którą zaangażowali się wolontariusze z firmy LEVIS STRAUSS, Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, młodzież z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej z Radzanowa i mieszkańcy tej gminy oraz wolontariusze Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.
- organizowaliśmy zajęcia edukacyjne podczas powiatowych obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi w Słubicach, we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Płocku.

III.9.5. Trudnym zadaniem było staranie się o nową siedzibę dla RCEE w Płocku, pomieszczenia naszych zasobów do nowych pomieszczeń wydierżawionych od Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych W Warszawie, inwentaryzację zasobów. Dużą pomoc okazał nam Zarząd Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach, Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie O/Płock, wolontariusze i trenerzy RCEE w Płocku. Wielkie dla nich podziękowania.

III.9.6. Znaczną ilość czasu pochłonęło nam przygotowanie wniosków o dofinansowanie nowych projektów edukacyjnych.

III.9.7. Podsumowanie

Realizując w/w projekty, staraliśmy się stworzyć wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli, administracji rządowej i samorządowej, rodziców, organizacji społecznych, lokalnych społeczności, platformę współpracy i wymiany informacji oraz inicjować i podejmować działania służące budowaniu świadomości na temat zrównoważonego rozwoju w środowiskach lokalnych, gospodarowania odpadami komunalnymi, ochrony siedlisk i gatunków przyrodniczych (w sołectwie, mieście, gminie, powiecie). Staraliśmy się pokazywać, jak znaleźć harmonię między aspektami: społecznymi, przyrodniczymi, kulturowymi i gospodarczymi w każdym ludzkim działaniu – dziś i w przyszłości, dostarczać uczestnikom naszych projektów odpowiednie metody, narzędzia i umiejętności, które pozwolą na zgłębienie nowych procesów zachodzących w świecie oraz nauczą dokonywać krytycznych wyborów. Chcieliśmy nauczyć dzieci i młodzież głównej prawdy, że chodzi nam o ich rozwój, o ich przyszłość w harmonijnie rozwijającym się środowisku. Uczestników naszych projektów staraliśmy się nauczyć wartościowania złożonych kwestii społecznych, ekologicznych i gospodarczych, analizowania różnych stanowisk w danej sprawie, zrozumienia różnorodnych przyczyn, którymi kierują się w swoich wyborach różne osoby, rozwiązując określone problemy. Uczyliśmy lokalne społeczności oceniać ich potrzeby,

określać problemy i sposoby ich rozwiązywania, a następnie zaplanować działania i wdrażać je w życie przy pomocy naszych projektów. Uczyliśmy poszanowania innych, odpowiedzialności i partnerstwa.

Efektom naszych działań są:

- grupy liderów środowiskowych w lokalnych społecznościach,
- zrealizowane przedsięwzięcia służące lokalnym społecznościom,
- aktualizacje przez gminy i powiaty programów ochrony środowiska wraz z ocenami strategicznymi wpływu programów na stan środowiska,
- aktualizacja uchwał rad gmin dot. gospodarowania odpadami komunalnymi, stosowanie do zmieniającego się prawa,
- często odwiedzane ścieżki edukacyjno – przyrodnicze (piesze i rowerowe, kajakowe, konne),
- ograniczona emisja zanieczyszczeń do środowiska dzięki eksploatacji zainstalowanych kolektorów słonecznych, wdrożenia coraz lepszych systemów gospodarowania odpadami,
- mieszkańcy gmin objęci nowym systemem gospodarowania odpadami
- zebrane selektywnie odpady, zlikwidowane „dzikie wysypiska” odpadów, mniej dziko składowych odpadów,
- „mądrzejsi” ludzie, wrażliwsi na problemy środowiskowe, umiejący korzystać z dostępu do informacji o środowisku.

Współpracowaliśmy:

- z administracją rządową (RDOŚ w Warszawie Wydział Spraw Terenowych Oddział w Płocku, WIOŚ w Warszawie Delegatury w Płocku i Ciechanowie) i samorządową województwa mazowieckiego, z samorządami gmin i powiatów w województwie mazowieckim oraz gminami, firmami gospodarującymi odpadami komunalnymi w całym kraju,
- dyrekcjami parków krajobrazowych (Gostynińsko-Włocławskim Parkiem Krajobrazowym, Zespołem Mazowieckich Parków Krajobrazowych),
- innymi organizacjami pozarządowymi - Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku, Fundusz Lokalny Ziemi Płockiej „Młodzi Razem”, Stowarzyszeniem Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego, Fundacją „Aktywni Razem” w Łącku,
- Uniwersytetem Warszawskim,
- przedsiębiorcami - ZUOK w Kobiernikach, Remondis O/Płock, Eko-Maz, Orlen Eko SA,
- Nadleśnictwami Łąck, Płock, Gostynin.

Wspierali nas finansowo: WFOŚiGW w Warszawie, NFOŚiGW w Warszawie, Orlen Eko Sp z o.o., samorzady: Miasto Płock, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach, Qualitas Sp. z o.o.o.

Jesteśmy wdzięczni wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju naszej organizacji, powiększania zasobów Centrum, szerzenia tak bardzo potrzebnej społeczeństwu wiedzy ekologicznej.

Łączne efekty ekologiczne:

- udział 1063 uczniów w 40 warsztatach stacjonarnych i terenowych,
- udział 242 uczestników w 6 seminariach,

- udział 36 osób w 2 szkoleniach,
- udział 160 osób w 4 warsztatach dla przedstawicieli samorządów gmin, powiatów, przedsiębiorców, organizacji społecznych, nauczycieli.
- realizacja 10 projektów w ramach działań na rzecz ochrony klimatu (konkurs grantowy– udział 600 osób.
- udział młodzieżowych liderów w warsztatach artystyczno-naturowych - 40 osób (7dniowych),
- prezentacja wystaw przedstawiającej efekty konkursów oraz prace warsztatowe w RCEE dla około 2000 osób,
- objęcie działalnością edukacyjną w bezpośrednich formach edukacyjnych ponad 3500 osób i pośrednich formach blisko 20 tys osób.,
- dwa wydawnictwa dot. postępowania z odpadami komunalnymi (nakład 2 tys egz., strona internetowa),
- baza danych o RIPOK w Polsce, instalacjach zastępczych na I kwartał 2014r. (wydawnictwo „Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce”) przekazane do samorządów gmin, województw, WIOŚ, wojewodów, firm gospodarujących odpadami, NFOŚiGW i WFOŚiGW w Warszawie,
- druk oraz przekazanie materiałów informacyjnych: publikacji edukacyjnych: „Blżej śmieci – dalej od nieporządku” drugi biuletyn – wersja elektroniczna – wysłano do 2479 gmin, Poradnik „Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych w Polsce” – nakład 2000 szt., regulaminów konkursów, materiałów szkoleniowych, toreb ekologicznych dla przedstawicieli gmin, szkół, przedszkoli, przedsiębiorców,
- wykorzystanie do prac seminaryjnych zestawu pomocy dydaktycznych „Obszary Natura 2000 na Mazowszu Płockim”,
- w 2 konkursach wzięło udział 245 uczestników,
- udział ok. 4900 osób w sprzątaniu obszarów Regionu Płockiego, w tym terenów cennych przyrodniczo,
- współpraca RCEE w Płocku z Zespołem Mazowieckich Parków Krajobrazowych, Uniwersyteckim Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego w zakresie partnerstwa na rzecz ekorozwoju Mazowsza, przeciwdziałanie zmianom klimatu, gospodarowanie odpadami, ochrony różnorodności biologicznej,
- możliwość pracy, jako wolontariusze 10 osobom,
- udział w konkursie grantowym 10 szkół i przedszkoli. Dofinansowanie otrzymało 10 wnioskodawców.
- Międzynarodowy Dzień Ziemi – happening dla 600 osób (konkurs grantowy dla 10 placówek),
- korzystanie ze strony internetowej ponad 5000 osób,
- wzrosły zasoby biblioteki RCEE o 257 woluminów,
- z księgozbioru biblioteki RCEE w Płocku skorzystało 26 czytelników, łącznie wypożyczono 57 pozycji książkowych.
- zrozumienie konieczności wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, podejmowanie działań gmin, firm na rzecz właściwej gospodarki odpadami komunalnymi, a także wykorzystania obszarów Natura 2000 do rozwoju zrównoważonego gmin,

- uświadomienie nauczycielom, przedsiębiorcom, radnym, mieszkańcom zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów komunalnych i konieczności podjęcia działań w celu właściwej gospodarki odpadami komunalnymi,
- zebrano 8 Mg odpadów podczas kampanii „Sprzątanie Świata 2014”, w której wzięło udział blisko 4900 osób,
- kształtowanie świadomości ekologicznej uczestników imprez plenerowych i kampanii z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi, Sprzątania Świata 2014,
- uświadomienie liderom ochrony środowiska możliwości łączenia działań na rzecz właściwej gospodarki odpadami ze zdolnościami i umiejętnościami artystycznymi (fotografowanie, malowanie),
- zrozumienie przez władze gmin, radnych, nauczycieli, społeczeństwo szczególnej roli Obszarów Natura 2000 w rozwoju zrównoważonym gmin,
- wzrost wiedzy nt. racjonalnego gospodarowania odpadami komunalnymi, niebezpiecznymi, ochrony bioróżnorodności, w tym siedlisk i gatunków chronionych w ramach obszarów Natura 2000, zrównoważonego rozwoju urzędników samorządowych, przedsiębiorców, organizacji społecznych,
- wzrost świadomości uczniów nt. ochrony środowiska, w tym bioróżnorodności, zrównoważonego rozwoju, właściwej gospodarki odpadami komunalnymi.

Efekty ekologiczne przyczyniają się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, lepszej jakości życia mieszkańców a w szczególności:

- ✓ respektowania przepisów ekologicznych przez użytkowników środowiska,
- ✓ zmniejszania ilości odpadów komunalnych niewłaściwie składowanych,
- ✓ ochrony gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, zagrożonych wyginięciem,

W efekcie zasoby przyrodnicze zostaną zachowane dla przyszłych pokoleń.

Efekty ekonomiczne, to:

- ✓ mniejsze koszty korzystania ze środowiska ponoszone przez przedsiębiorców i mieszkańców w związku z selektywną zbiórką odpadów, ich odzyskiem, zmniejszeniem ilości składowanych odpadów,
- ✓ poprawa stanu zdrowia mieszkańców, a więc mniejsze koszty związane z leczeniem,
- ✓ możliwość polepszenia standardów jakości życia rodzin.

Władze gmin, społeczności lokalne, przedsiębiorcy zauważą korzyści dla siebie, mogą powstać lokalne stowarzyszenia, które wyzwolą lokalne inicjatywy pozwalające opracować nowe projekty i występować o środki na ich realizację z polskich funduszy ekologicznych i UE.

Aspekty społeczne:

- nauczanie społeczeństwa korzystania z danych o środowisku i jego ochronie i wykorzystania ich do poprawy jakości życia,
- mobilizacja społeczeństwa do większej aktywności w sprawach rozwoju zrównoważonego swoich małych ojczyzn – tworzenie nowych modeli gospodarowania odpadami komunalnymi, wykorzystania zasobów przyrody do tworzenia nowych ekodziałalności,
- nowe miejsca pracy przy gospodarowaniu odpadami.

Lepszy stan środowiska, to dobre zdrowie mieszkańców, wydajniejsza praca.

VI. Praca Zarządu

Zarząd RCEE w Płocku na swych posiedzeniach w 2014 r. analizował następujące główne problemy.

Styczeń 2014r.

1. Informacja o najważniejszych zadaniach prowadzonych w 2013 roku.
2. Informacje o planowanych projektach w 2014 roku.
3. Prezentacja sytuacji finansowej RCEE.
4. Sprawy różne
 - umowa wynajmu pokoi dla RCEE – kończąca się 31 sierpnia 2014r.

Kwiecień 2014r.

1. Sprawozdanie merytoryczne z działalności RCEE w 2013r.
2. Sprawozdanie finansowe z działalności RCEE w 2013r.
3. Informacja o projektach na 2014r.
4. Sprawy różne – poszukiwanie siedziby dla RCEE w Płocku.

Czerwiec 2014r.

1. Informacja o zrealizowanym projekcie „Blżej śmieci – dalej od nieporządku” z NFOŚiGW oraz o realizowanym projekcie „Natura 2000 – naszą szansą”.
2. Informacja o sytuacji finansowej RCEE.
3. Sprawy różne – przygotowania do przeprowadzki RCEE w Płocku oraz sytuacja kadrowa.

Wrzesień 2014r.

1. Informacja o realizacji projektu „Natura 2000 – naszą szansą” z NFOŚiGW oraz o projektach dofinansowanych ze środków WFOŚiGW w Warszawie.
2. Informacje o przygotowaniach do kampanii „Sprzątanie Świata 2014” i innych działań realizowanych ze środków WFOŚiGW.
3. Informacja o sytuacji finansowej RCEE.
4. Sprawy różne – powołanie komisji konkursowych, po przeprowadzce RCEE do budynku WZMiUW, przekazanie części wyposażenia dla Zielonej Szkoły w Sendeniu.

Grudzień 2014r.

1. Informacja o realizacji projektów: „Natura 2000 naszą szansą” współfinansowanych ze środków NFOŚiGW w Warszawie i planach na inicjatywy obywatelskie.
2. Sprawy różne.

V. Budżet RCEE w Płocku w 2014 roku

Przychody RCEE z działalności statutowej – 391 370,48 pln.

Koszty realizacji zadań statutowych – 361 399,44 pln.

Koszty administracyjne – 29 971,04 pln.

VI. Zatrudnienie w RCEE.

- **Iwona Marczak** - koordynator projektu: „Natura 2000 – nasza szansą,
- **Emilia Winiarska** - koordynator projektu: „Blżej śmieci – dalej od nieporządku”.
- **Dariusz Winiarski** – odpowiedzialny za administrowanie stron: www.rceeplock.pl/natura2000, www.rceeplock.pl, www.blzejsmieci.pl, promocję projektów realizowanych przez RCEE, projekty graficzne publikacji RCEE, trener warsztatów edukacyjnych.
- **Lilianna Karol** - obsługa księgową w/w projektów.

Podczas realizacji w/w projektów pracowali przy ich realizacji oraz prowadzeniu zajęć szkoleniowych, warsztatowych:

- Janina Kawałczewska – wiceprezes RCEE w Płocku,
- Ludwik Ryncarz - Prezes RCEE w Płocku,
- Jadwiga Zonenberg – Starostwo Powiatowe w Płocku,
- Dr Witold Lenart – Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie,
- Maria Palińska – dyrektor WCEE we Włocławku,
- Leszek Urbankiewicz – GWPK.
- Kamila Marczak – trener
- Żaneta Marczak – wolontariusz.